

# ZAKON

## O HRANI (ZHRA)

### I. SPLOŠNE DOLOČBE

#### 1. člen

#### (vsebina)

(1) Ta zakon ureja kakovost kmetijskih proizvodov in živil v vseh fazah proizvodnje, pridelave, predelave in distribucije, kakovost kmetijskih proizvodov in živil v obratih javne prehrane, označevanje kmetijskih proizvodov in živil, sheme kakovosti, varstvo potrošnikov, ugotavljanje skladnosti, verigo preskrbe s hrano, zbiranje podatkov v verigi preskrbe s hrano, varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano, nedovoljena ravnanja, zmanjševanje izgub hrane in količin odpadne hrane, doniranje hrane, postopke in pristojne organe za izvajanje tega zakona, izvajanje uredb Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in prenašanje direktiv EU ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

(2) S tem zakonom se izvajajo naslednje uredbe EU:

1. [Uredba \(ES\) št. 178/2002](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2024/908](#) z dne 17. januarja 2024 o spremembi [Uredbe \(ES\) št. 178/2002](#) Evropskega parlamenta in Sveta glede števila in poimenovanja stalnih znanstvenih svetov Evropske agencije za varnost hrane (UL L št. 2024/908 z dne 20. 3. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 178/2002/ES](#));
2. Uredba (ES) Evropskega parlamenta in Sveta št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjena z [Uredbo Komisije \(EU\) 2021/382](#) z dne 3. marca 2021 o spremembi [prilog k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta \(ES\) št. 852/2004](#) o higieni živil v zvezi z upravljanjem na področju živilskih alergenov, prerazporejanjem hrane in kulturo varnosti hrane (UL L št. 74 z dne 4. 3. 2021, str. 3), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 852/2004/ES](#));
3. [Uredba \(EU\) št. 1169/2011](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah [uredb \(ES\) št. 1924/2006](#) in [\(ES\) št. 1925/2006](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi [Direktive Komisije 87/250/EGS](#), [Direktive Sveta 90/496/EGS](#), [Direktive Komisije 1999/10/ES](#), [Direktive 2000/13/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta, [direktiv Komisije 2002/67/ES](#) in [2008/5/ES](#) in [Uredbe Komisije \(ES\) št. 608/2004](#) (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2024/2512](#) z dne 17. aprila 2024 o spremembi [Priloge II k Uredbi \(EU\) št. 1169/2011](#) Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom v zvezi z behensko kislino iz gorčičnih semen za uporabo pri proizvodnji nekaterih emulgatorjev (UL L št. 2024/2512 z dne 25. 9. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 1169/2011/EU](#));
4. [Uredba \(EU\) št. 1308/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi [uredb Sveta \(EGS\) št. 922/72](#), [\(EGS\) št. 234/79](#), [\(ES\) št. 1037/2001](#) in [\(ES\) št. 1234/2007](#) (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2025/1269](#) z dne 6. maja 2025 o določitvi pravil o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) št. 1308/2013](#) Evropskega

parlamenta in Sveta glede elektronskega sistema za kmetijske nevarinske formalnosti (sistem ELAN) za spremljanje in upravljanje trgovine s kmetijskimi proizvodi in trga kmetijskih proizvodov (UL L št. 2025/1269 z dne 10. 7. 2025), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 1308/2013/EU](#));

5. [Uredba \(EU\) št. 2017/625](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi [uredb \(ES\) št. 999/2001](#), [\(ES\) št. 396/2005](#), [\(ES\) št. 1069/2009](#), [\(ES\) št. 1107/2009](#), [\(EU\) št. 1151/2012](#), [\(EU\) št. 652/2014](#), [\(EU\) 2016/429](#) in [\(EU\) 2016/2031](#) Evropskega parlamenta in Sveta, [uredb Sveta \(ES\) št. 1/2005](#) in [\(ES\) št. 1099/2009](#) ter [direktiv Sveta 98/58/ES](#), [1999/74/ES](#), [2007/43/ES](#), [2008/119/ES](#) in [2008/120/ES](#) ter razveljavitvi [uredb \(ES\) št. 854/2004](#) in [\(ES\) št. 882/2004](#) Evropskega parlamenta in Sveta, [direktiv Sveta 89/608/EGS](#), [89/662/EGS](#), [90/425/EGS](#), [91/496/EGS](#), [96/23/ES](#), [96/93/ES](#) in [97/78/ES](#) ter [sklepa Sveta 92/438/EGS](#) (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L št. 95 z dne 7. 4. 2017, str. 1), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2024/2104](#) z dne 27. junija 2024 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) 2017/625](#) Evropskega parlamenta in Sveta glede tega, v katerih primerih in pod katerimi pogoji lahko pristojni organi od izvajalcev dejavnosti zahtevajo, da uradno obvestijo o prispetju določenega blaga, ki vstopa v Unijo (UL L št. 2024/2104 z dne 25. 9. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2017/625/EU](#));
6. [Uredba \(EU\) št. 2018/848](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi [Uredbe Sveta \(ES\) št. 834/2007](#) (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2025/405](#) z dne 13. decembra 2024 o spremembi [Uredbe \(EU\) 2018/848](#) Evropskega parlamenta in Sveta glede enoloških postopkov (UL L št. 2025/405 z dne 26. 2. 2025), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2018/848/EU](#));
7. [Uredba \(EU\) 2019/787](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o opredelitvi, opisu, predstavitvi in označevanju žganih pijač, uporabi imen žganih pijač pri predstavitvi in označevanju drugih živil, zaščiti geografskih označb žganih pijač, uporabi etanola in destilatov kmetijskega porekla v alkoholnih pijačah ter o razveljavitvi [Uredbe \(ES\) št. 110/2008](#) (UL L št. 130 z dne 17. 5. 2019, str. 1), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(EU\) 2024/1143](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi [uredb \(EU\) št. 1308/2013](#), [\(EU\) 2019/787](#) in [\(EU\) 2019/1753](#) ter razveljavitvi [Uredbe \(EU\) št. 1151/2012](#) (UL L št. 2024/1143 z dne 23. 4. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2019/787/EU](#));
8. [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2022/2104](#) z dne 29. julija 2022 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) št. 1308/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za oljčno olje ter razveljavitvi [Uredbe Komisije \(EGS\) št. 2568/91](#) in [Izvedbene uredbe Komisije \(EU\) št. 29/2012](#) (UL L št. 284 z dne 4. 11. 2022, str.1; v nadaljnjem besedilu: [Delegirana uredba 2022/2104/EU](#));
9. [Izvedbena uredba Komisije \(EU\) 2022/2105](#) z dne 29. julija 2022 o pravilih za preverjanje skladnosti tržnih standardov za oljčno olje in metodah za analizo značilnosti oljčnega olja (UL L št. 284 z dne 4. 11. 2022, str.23), zadnjič spremenjena z [Izvedbeno uredbo Komisije \(EU\) 2024/2707](#) z dne 21. oktobra 2024 o spremembi [Izvedbene uredbe \(EU\) 2022/2105](#) o pravilih za preverjanje skladnosti tržnih standardov za oljčno olje in metodah za analizo značilnosti oljčnega olja (UL L št. 2402/2707 z dne 22. 10. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Izvedbena uredba 2022/2105/EU](#));

10. [Uredba \(EU\) 2024/1143](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi [uredb \(EU\) št. 1308/2013](#), [\(EU\) 2019/787](#) in [\(EU\) 2019/1753](#) ter razveljavitvi [Uredbe \(EU\) št. 1151/2012](#) (UL L št. 2024/1143 z dne 23. 4. 2024), zadnjič spremenjena z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2025/27](#) z dne 30. oktobra 2024 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) 2024/1143](#) Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o registraciji in zaščiti geografskih označb, zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti ter razveljavitvi [Delegirane uredbe \(EU\) št. 664/2014](#) (UL L št. 2025/27 z dne 15. 1. 2025), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2024/1143/EU](#)).

(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive EU:

1. [Direktiva 1999/4/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o kavnih in cikorijskih ekstraktih (UL L št. 66 z dne 13. 3. 1999, str. 26), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(EU\) št. 1021/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o spremembi [direktiv 1999/4/ES](#) in [2000/36/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter [direktiv Sveta 2001/111/ES](#), [2001/113/ES](#) in [2001/114/ES](#) glede pooblastil, ki jih je treba prenesti na Komisijo (UL L št. 287 z dne 29. 10. 2013, str. 1);
2. [Direktiva 2000/36/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2000 o izdelkih iz kakava in čokolade, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 197 z dne 3. 8. 2000, str. 19), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(EU\) št. 1021/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o spremembi [direktiv 1999/4/ES](#) in [2000/36/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter [direktiv Sveta 2001/111/ES](#), [2001/113/ES](#) in [2001/114/ES](#) glede pooblastil, ki jih je treba prenesti na Komisijo (UL L št. 287 z dne 29. 10. 2013, str. 1);
3. [Direktiva Sveta 2001/110/ES](#) z dne 20. decembra 2001 o medu (UL L št. 10 z dne 12. 1. 2002, str. 47), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/1438](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi [direktiv Sveta 2001/110/ES](#) o medu, [2001/112/ES](#) o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, [2001/113/ES](#) o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter [2001/114/ES](#) o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 2024/1438 z dne 24. 5. 2024);
4. [Direktiva Sveta 2001/111/ES](#) z dne 20. decembra 2001 o nekaterih sladkorjih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 10 z dne 12. 1. 2002, str. 53), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(EU\) št. 1021/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o spremembi [direktiv 1999/4/ES](#) in [2000/36/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter [direktiv Sveta 2001/111/ES](#), [2001/113/ES](#) in [2001/114/ES](#) glede pooblastil, ki jih je treba prenesti na Komisijo (UL L št. 287 z dne 29. 10. 2013, str. 1);
5. [Direktiva Sveta 2001/112/ES](#) z dne 20. decembra 2001 o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 10 z dne 12. 1. 2002, str. 58), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/1438](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi [direktiv Sveta 2001/110/ES](#) o medu, [2001/112/ES](#) o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, [2001/113/ES](#) o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter [2001/114/ES](#) o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 2024/1438 z dne 24. 5. 2024);
6. [Direktiva Sveta 2001/113/ES](#) z dne 20. decembra 2001 o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi (UL L št. 10 z dne 12. 1. 2002, str. 67), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/1438](#) Evropskega parlamenta

in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi [direktiv Sveta 2001/110/ES](#) o medu, 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, 2001/113/ES o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter 2001/114/ES o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 2024/1438 z dne 24. 5. 2024);

7. [Direktiva Sveta 2001/114/ES](#) z dne 20. decembra 2001 o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 15 z dne 17. 1. 2002, str. 19), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/1438](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi [direktiv Sveta 2001/110/ES](#) o medu, 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, 2001/113/ES o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter 2001/114/ES o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 2024/1438 z dne 24. 5. 2024);
8. [Direktiva 2019/633/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi (UL L št. 111 z dne 25. 4. 2019, str. 59; v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2019/633/EU](#)).

## 2. člen

### (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. aromatizirani vinski proizvodi so proizvodi, kot so opredeljeni v [Uredbi \(EU\) št. 251/2014](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in o razveljavitvi [Uredbe Sveta \(EGS\) št. 1601/91](#) (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 14), zadnjič spremenjeni z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2024/585](#) z dne 8. decembra 2023 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) št. 251/2014](#) Evropskega parlamenta in Sveta glede posebnih pravil za navedbo in poimenovanje sestavin pri aromatiziranih vinskih proizvodih (UL L št. 2024/585 z dne 15. 2. 2024);
2. dajanje na trg je dajanje v promet, kot je opredeljeno v 8. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
3. dobavitelj ali dobaviteljica (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj) je vsak kmetijski proizvajalec ali vsaka fizična ali pravna oseba, ki prodaja kmetijske in živilske proizvode, ne glede na njegov oziroma njen kraj ustanovitve; vključuje tudi skupino takšnih kmetijskih proizvajalcev ali takšnih fizičnih in pravnih oseb, kot so organizacije proizvajalcev, organizacije dobaviteljev in združenja takšnih organizacij;
4. faze pridelave, predelave in distribucije so faze, kot so opredeljene v 16. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
5. hrana ali živilo je hrana, kot je opredeljena v 2. členu [Uredbe 178/2002/ES](#);
6. izguba hrane je vsa hrana, ki se izgubi v verigi preskrbe s hrano;
7. javni organ je nacionalni, regionalni ali lokalni organ, oseba javnega prava ali združenje enega ali več takšnih organov oziroma ene ali več takšnih oseb javnega prava;
8. kmetijski proizvodi so vsi proizvodi iz [Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije](#) (Prečiščena različica [Pogodbe o delovanju Evropske unije](#), UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU, Euratom\) 2024/2019](#) Evropskega parlamenta

in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (UL L št. 2024/2019 z dne 12. 8. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Pogodba o delovanju EU](#));

9. kmetijsko gospodarstvo je kmetijsko gospodarstvo, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja kmetijstvo;
10. končni potrošnik ali končna potrošnica (v nadaljnjem besedilu: končni potrošnik) je končni potrošnik, kot je opredeljen v 18. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
11. kupec ali kupka (v nadaljnjem besedilu: kupec) je vsaka fizična ali pravna oseba, ne glede na kraj njene ustanovitve, ali vsak javni organ v EU, ki kupuje kmetijske in živilske proizvode; vključuje tudi skupino takšnih fizičnih in pravnih oseb;
12. letni promet dobavitelja in kupca je letni promet v skladu s [Prilogo Priporočila Komisije 2003 /361/ES](#) z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L št. 124 z dne 20. 5. 2003, str. 36), vključno z opredelitvami samostojnega podjetja, partnerskega podjetja in povezanega podjetja;
13. nacionalni znak je grafična podoba nacionalnih znakov, pridobljenih v shemah kakovosti, ter certifikata za manj izgub hrane in odpadne hrane v skladu s tem zakonom;
14. nosilec živilske dejavnosti ali nosilka živilske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: nosilec živilske dejavnosti) je nosilec živilske dejavnosti, kot je opredeljen v 3. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
15. obrat javne prehrane je obrat javne prehrane, kot je opredeljen v točki (d) drugega odstavka 2. člena [Uredbe 1169/2011/EU](#);
16. odpadna hrana je vsa hrana, ki postane odpadek;
17. označba pomeni označbo, kot je opredeljena v točki (i) drugega odstavka 2. člena [Uredbe 1169/2011/EU](#);
18. presežek hrane je hrana, ki nastane v katerikoli fazi verige preskrbe s hrano in se ne odda na trg;
19. prodaja na drobno je prodaja, kot je opredeljena v 7. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
20. poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov so vsa dejanja, opustitve, ravnanja, izjave ali tržno komuniciranje podjetij, vključno z oglaševanjem in trženjem, ki so neposredno povezani s promocijo, prodajo ali dobavo živil potrošnikom;
21. sledljivost je sledljivost, kot je opredeljena v 15. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);
22. vabilo k nakupu je tržno komuniciranje, pri katerem se navajajo značilnosti živil in cena na način, ki ustreza uporabljenemu sredstvu tržnega komuniciranja, in s čimer se potrošnik spodbuja k nakupu;
23. vino so proizvodi vinske trte, razen vinskega kisa, ki so opredeljeni v II. delu [Priloge VII Uredbe 1308/2013/EU](#);
24. živilstvo je dejavnost, ki obsega pridelavo, predelavo, skladiščenje, nadzor, distribucijo, pakiranje in ocenjevanje hrane ali živil, namenjenih za prehrano ljudi, ter raziskovanje njihove sestave, varnosti in kakovosti;
25. živilska dejavnost je dejavnost, kot je opredeljena v 2. točki 3. člena [Uredbe 178/2002/ES](#);

26. živilski proizvodi so proizvodi iz [priloge I Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta \(EU\) št. 510/2014](#) z dne 16. aprila 2014 o trgovinskih režimih za nekatero blago, pridobljeno s predelavo kmetijskih proizvodov, in razveljavitvi [uredb Sveta \(ES\) št. 1216/2009](#) in [\(ES\) št. 614/2009](#) (UL L št. 150 z dne 20. 5. 2014, str. 1) in drugi proizvodi, ki so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov iz [Priloge I Pogodbe o delovanju EU](#);
27. žgana pijača je žgana pijača, kot je opredeljena v 2. členu [Uredbe 2019/787/EU](#) ter spada med živila.

### **3. člen**

#### **(podzakonski predpisi)**

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) ali ministrica ali minister, pristojen za prehrano (v nadaljnjem besedilu: minister), izdaja podzakonske predpise, določene v tem zakonu, ter druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in pravnih aktov EU, ki se nanašajo na vsebino, urejeno s tem zakonom.

### **4. člen**

#### **(strategije in akcijski načrti)**

(1) V skladu z resolucijo, ki ureja strateške usmeritve razvoja kmetijsko-prehranskega sistema (v nadaljnjem besedilu: resolucija), se pripravijo strategije s področja živilstva in preskrbe s hrano, ki določajo prednostne programske in strateške usmeritve ter razvojne cilje in analizo stanja na področju verige preskrbe s hrano.

(2) V skladu z resolucijo iz prejšnjega odstavka se pripravijo akcijski načrti s področja živilstva in preskrbe s hrano, ki določajo zlasti stanje na področju živilstva in preskrbe s hrano, cilje, operativne aktivnosti, ciljno skupino, ukrepe, trajanje ukrepov in finančna sredstva za večletni razvoj področja.

(3) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), sprejme strategije iz prvega odstavka tega člena in akcijske načrte iz prejšnjega odstavka.

### **5. člen**

#### **(veriga preskrbe s hrano in trajnostni kmetijsko-prehranski sistem)**

(1) Veriga preskrbe s hrano je veriga, ki obsega pridelavo oziroma prirejo, predelavo in pakiranje, distribucijo in skladiščenje, veleprodajo ali prodajo na drobno končnemu potrošniku. Veriga preskrbe s hrano je eden izmed elementov trajnostnega kmetijsko-prehranskega sistema.

(2) Trajnostni kmetijsko-prehranski sistem je celovit in sklenjen sistem pridelave in reje, predelave, priprave kmetijskih proizvodov in živil za trg, distribucije, potrošnje hrane in ravnanja z odpadno hrano, ki v vseh delih tega sistema sočasno zagotavlja gospodarske, okoljsko-podnebne in družbene vidike trajnosti za zagotavljanje prehranske varnosti in suverenosti za sedanjo in prihodnje generacije.

### **6. člen**

### **(ukrepi s področja živilstva in preskrbe s hrano)**

(1) V proračunu Republike Slovenije se zagotavljajo sredstva za financiranje ali sofinanciranje ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se ukrepi s področja živilstva in preskrbe s hrano lahko financirajo ali sofinancirajo tudi iz:

- občinskih proračunov,
- proračuna EU,
- namenskih dotacij.

(3) Za izvedbo ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano, če to ni določeno s pravnimi akti EU, vlada predpiše zlasti:

1. vrste ukrepov in upravičenke ali upravičence do ukrepov (v nadaljnjem besedilu: upravičenec),
2. pogoje za dodelitev in izplačilo sredstev ter merila za ocenjevanje vlog,
3. vračilo neupravičeno prejetih sredstev v primeru neizpolnitve ali kršitve obveznosti, določenih z ukrepom,
4. način uveljavljanja sredstev in druga podrobnejša pravila postopka za uvedbo in izvajanje posameznega ukrepa,
5. vire financiranja posameznih ukrepov,
6. način nadzora nad izvajanjem ukrepov,
7. način in kraj vlaganja vlog.

(4) Vlada ob upoštevanju ciljev in posebnosti izvedbe posameznega ukrepa v predpisih iz prejšnjega odstavka določi tudi, da se za izvedbo posameznega ukrepa smiselno uporabi:

- poseben upravni postopek iz zakona, ki ureja kmetijstvo, in zakona, ki ureja splošni upravni postopek,
- javni razpis, ali
- postopek iz zakona, ki ureja javno naročanje.

(5) Če ukrep iz 1. točke tretjega odstavka tega člena v skladu s predpisi EU pomeni državno pomoč, se ukrep izvede v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo področje državnih pomoči.

### **7. člen**

**(spremljanje kazalcev blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam ter spremljanje rabe energije v živilski dejavnosti)**

(1) Ministrstvo spremlja kazalce blaženja podnebnih sprememb in kazalce prilagajanja podnebnim spremembam ter rabo energije v živilski dejavnosti. Te naloge lahko kot javno pooblastilo prenese na nosilca javnega pooblastila, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Nosilec javnega pooblastila je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sam ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

1. ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prejšnjega odstavka ter strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju živilstva za potrebe odločanja v živilski dejavnosti;
2. ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije in izbrisa iz registra ter
3. nima neporavnanih davkov in drugih obveznih dajatev, v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, v višini 50 eurov ali več in je predložil vse obračune davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila iz tega člena so:

1. spremljanje razvoja, interpretacija in vrednotenje spremljanja emisij toplogrednih plinov, spremljanje rabe energije v živilski dejavnosti, vključno s prilagajanjem živilske dejavnosti podnebnim spremembam;
2. strokovna podpora v zvezi s tehnološkim in podnebno-okoljskim področjem, pri izdelavi predlogov rešitev na področju spremljanja kazalcev blaženja podnebnih sprememb in kazalcev prilagajanja podnebnim spremembam, spremljanje emisij toplogrednih plinov in rabe energije v živilski dejavnosti;
3. strokovna podpora pri uveljavljanju ukrepov podnebne politike za živilsko dejavnost na področju javnega pooblastila;
4. strokovna podpora pri oceni primernosti ukrepov živilske dejavnosti na področju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja podnebnim spremembam ter rabe energije v živilski dejavnosti;
5. priprava strokovnih mnenj v zvezi z vsebinami javnega pooblastila iz tega člena ter sodelovanje z organizacijami s tega področja, drugimi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb v kmetijstvu;
6. priprava poročila o opravljenih aktivnostih.

(4) Nosilca javnega pooblastila izbere ministrstvo na podlagi javnega razpisa. Merila za izbor nosilca javnega pooblastila so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja živilske dejavnosti, poznavanje metodologije za potrebe svetovanja na področju živilske dejavnosti v skladu s pravnimi akti EU s področja spremljanja emisij toplogrednih plinov v živilski dejavnosti. Podrobnejša merila se določijo v javnem razpisu.

(5) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let, če so izpolnjeni vsi pogoji, določeni s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo, ki v skladu s tem zakonom in odločbo o podelitvi javnega pooblastila podrobneje določa izvajanje javnega pooblastila.

(6) Nosilec javnega pooblastila mora vsako leto do konca januarja predložiti ministrstvu v potrditev letni program dela. Iz programa dela morajo biti razvidne podrobnejše naloge iz tretjega odstavka tega člena, ki jih bo nosilec javnega pooblastila opravil v tekočem letu.

(7) Javno pooblastilo preneha z iztekom časa ali sporazumno. Nosilcu se javno pooblastilo odvzame, če preneha izpolnjevati pogoje, ki so določeni s tem zakonom ali predpisi, ki jih izda minister na podlagi tega zakona, ali pravnimi akti EU s področja živilstva, če krši pogodbo iz petega odstavka tega člena ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi minister z odločbo v upravnem postopku.

(8) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora, nad nosilcem javnega pooblastila izvaja ministrstvo.

(9) Minister predpiše podrobnejše pogoje iz drugega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila, podrobnejša merila za izbor nosilca javnega pooblastila in način oblikovanja cen storitev za izvajanje nalog javnega pooblastila iz tega člena.

## **8. člen**

### **(pomoč nevladnim in nepridobitnim organizacijam)**

Spodbujanje delovanja nevladnih in nepridobitnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva in razvoja podeželja, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, se izvaja tudi za področje živilstva in preskrbe s hrano.

## **II. KAKOVOST IN OZNAČEVANJE**

## **9. člen**

### **(kakovost kmetijskih proizvodov in živil)**

(1) Kakovost kmetijskih proizvodov in živil v skladu s tem zakonom zajema celoto predpisanih lastnosti in značilnosti, ki so določene s tem zakonom in predpisi EU, ki urejajo kakovost kmetijskih proizvodov in živil.

(2) Kakovost kmetijskih proizvodov in živil obsega tudi razvrstitev, kategorizacijo, fizikalne, kemijske in senzorične lastnosti kmetijskih proizvodov in živil, sestavine oziroma surovine in njihove lastnosti, vrsto in količino sestavin oziroma surovin, dodatkov in drugih snovi, ki se uporabljajo v proizvodnji in predelavi, ter dodatne zahteve glede označevanja kmetijskih proizvodov in živil zaradi novih tržnih trendov ali pričakovanj potrošnikov.

(3) Kmetijski proizvodi in živila, za katere kakovost ni predpisana, so lahko na trgu, če so skladni s predpisi, ki urejajo področje varnosti in označevanja hrane, ter z minimalnimi zahtevami tržnih standardov.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, vključno s tržnimi standardi, če to ni v nasprotju s pravnimi akti EU.

## **10. člen**

### **(označevanje kmetijskih proizvodov in živil)**

(1) Kmetijski proizvodi in živila se označijo v skladu z zahtevami o označevanju iz tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in pravnih aktov EU, ki urejajo živilstvo.

(2) Minister predpiše podrobnejše pogoje za označevanje kmetijskih proizvodov in živil iz tega člena, če to ni v nasprotju s pravnimi akti EU.

## **11. člen**

### **(označevanje na jedilnikih obratov javne prehrane)**

(1) Če obrat javne prehrane na jedilnikih označuje sestavine iz shem kakovosti v sestavljeni jedi, se sestavine označijo v skladu z zahtevami iz tega člena. Posamezna sestavina mora biti v celoti iz označene sheme kakovosti.

(2) Obrat javne prehrane zagotavlja sledljivost nad označenimi kmetijskimi proizvodi in živil tako, da vodi podatke o količinah kupljenih in porabljenih kmetijskih proizvodov in živil iz shem kakovosti.

(3) Obrat javne prehrane lahko uporabi nacionalni znak ali simbol EU pripadajoče sheme kakovosti v skladu s tem členom, za namen informiranja potrošnikov, vključno z oglaševanjem, le če imajo vsi uporabljeni kmetijski proizvodi in živila certifikate za shemo kakovosti.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje za označevanje kmetijskih proizvodov in živil iz shem kakovosti na jedilnikih obratov javne prehrane.

## **12. člen**

### **(prepoved zavajanja)**

(1) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje kmetijskih proizvodov in živil ter storitev, ki so povezani s pridelavo, predelavo oziroma distribucijo kmetijskih proizvodov in živil, ne sme besedno, slikovno ali kako drugače zavajati potrošnika glede resničnosti navedb o kakovosti kmetijskih proizvodov in živil.

(2) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje kmetijskih proizvodov in živil se šteje za zavajajoče glede kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, če je v nasprotju s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in pravnimi akti EU, ki urejajo živilstvo.

(3) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezani s pridelavo, predelavo oziroma distribucijo kmetijskih proizvodov in živil se šteje za zavajajoče, če kakor koli zavaja potrošnika glede kakovosti kmetijskih proizvodov in živil ali bi ga utegnilo zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivalo na njegove odločitve glede uporabe storitev. Kot zavajajoča se šteje tudi uporaba besed oziroma besednih zvez, ki se nanašajo na pridelavo, predelavo oziroma distribucijo kmetijskih proizvodov in živil in se uporabljajo pri označevanju, oglaševanju oziroma trženju storitev, ki niso povezane s pridelavo, predelavo oziroma distribucijo kmetijskih proizvodov in živil.

(4) Pri oglaševanju, označevanju oziroma trženju in prodaji na daljavo kmetijskih proizvodov in živil je treba upoštevati vse zahteve iz tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter pravnih aktov EU, ki urejajo živilstvo.

(5) Če kmetijske proizvode ali živila oglašuje, označuje oziroma trži fizična ali pravna oseba, ki nima stalnega ali začasnega prebivališča ali sedeža v Republiki Sloveniji, mora določiti pooblaščenca za vročitve s stalnim ali začasnim prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji. Če nima določenega pooblaščenca za vročitve s stalnim ali začasnim prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji, se vročitev dokumentov opravi z javnim naznanilom v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(6) Za skladnost s predpisi, ki urejajo zagotavljanje informacij o živilih za potrošnike, je pri oglaševanju, označevanju oziroma trženju kmetijskih proizvodov in živil na spletnih mestih, v tiskanih medijih, avdio-vizualnih medijih in na družbenih omrežjih odgovoren nosilec živilske dejavnosti oziroma druga fizična oseba, ki ima od prodaje kmetijskega proizvoda ali živila premoženjsko korist.

### **13. člen**

#### **(promet s kmetijskimi proizvodi in živil)**

(1) Kmetijski proizvodi in živila so lahko v prometu, če so v skladu z zahtevami, določenimi s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, ki urejajo kakovost, in so označeni na način, določen v prvem odstavku 10. člena tega zakona.

(2) Če je kmetijski proizvod ali živilo namenjeno izključno izvozu, je lahko proizvedeno in označeno v skladu z naročilom kupca, vendar ne sme zavajati glede označb kmetijskih proizvodov in živil.

(3) Pri ugotavljanju skladnosti kmetijskih proizvodov in živil, proizvedenih na območju EU, se upoštevajo listine o skladnosti, ki jih izdajo organizacije za ugotavljanje skladnosti iz držav članic EU.

### **14. člen**

#### **(prepustitev uvoženih kmetijskih proizvodov ali živil v carinski postopek sprostitve blaga v prost promet in veljavnost listin o skladnosti, izdanih v tretjih državah)**

(1) Kmetijski proizvodi in živila iz držav, ki niso članice EU (v nadaljnjem besedilu: tretje države), se lahko prepustijo v carinski postopek sprostitve blaga v prost promet, če so skladni z zahtevami, določenimi s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, ki urejajo kakovost, in so označeni na način, določen v prvem odstavku 10. člena tega zakona.

(2) Če je pred sprostitvijo posameznih kmetijskih proizvodov in živil v prost promet s tem zakonom, podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU predpisan pregled njihove kakovosti, mora uvoznik oziroma njegov zakoniti zastopnik predhodno pridobiti potrdilo o kakovosti inšpektorja za hrano, fitosanitarnega inšpektorja, uradnega veterinarja oziroma pooblaščene organizacije za kontrolo in certificiranje.

(3) Če pooblaščena organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da kmetijski proizvodi in živila niso skladni z zahtevami, določenimi s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali pravnimi akti EU, ki urejajo kakovost, oziroma niso označeni na način, določen v prvem odstavku 10. člena tega zakona, o tem obvesti inšpektorja za hrano, fitosanitarnega inšpektorja oziroma uradnega veterinarja, v okviru njihovih pristojnosti.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek za kmetijske proizvode in živila iz shem kakovosti skladnost s certifikatom o kontrolnem pregledu, dokumenti, ki spremljajo kmetijske proizvode

ali živila iz shem kakovosti (v nadaljnjem besedilu: spremni dokumenti) ali potrdilom, ki dokazujejo skladnost kmetijskih proizvodov in živil z zahtevami za vstop v EU, preveri in potrdi Finančna uprava Republike Slovenije kot carinski organ (v nadaljnjem besedilu: FURS). Če FURS pri opravljanju nadzora ugotovi, da kmetijskih proizvodov in živil iz shem kakovosti ne spremlja certifikat o kontrolnem pregledu, spremni dokumenti ali potrdilo o skladnosti za vstop v EU, na označbi ali v spremnih dokumentih pa so označeni kot kmetijski proizvod in živilo iz shem kakovosti, jim FURS ne dovoli vstopa v EU in o tem obvesti inšpektorja za hrano, vinarskega inšpektorja oziroma uradnega veterinarja, v okviru njihovih pristojnosti.

(5) V Republiki Sloveniji veljajo listine o skladnosti, izdane v tretjih državah, če so izdane v skladu z mednarodnimi pogodбами oziroma pravnimi akti EU.

## **15. člen**

### **(pristojbine)**

(1) Za opravljanje uradnega nadzora kakovosti kmetijskih proizvodov in živil ob vstopu v EU in izvozu kmetijskih proizvodov in živil iz EU v tretje države, izdajo potrdila o kakovosti in pregled kakovosti vlagatelj plača pristojbino.

(2) Pristojbina iz prejšnjega odstavka je prihodek proračuna Republike Slovenije in se vplačuje na posebni vplačilni račun v skladu s predpisi, ki urejajo način plačevanja in razpolaganja z javnofinančnimi prihodki.

(3) Minister predpiše višino pristojbin glede na vrsto in količino kmetijskih proizvodov in živil.

## **III. SHEME KAKOVOSTI**

### **1. SPLOŠNE DOLOČBE**

## **16. člen**

### **(pomen izrazov za namene tega poglavja)**

(1) Ne glede na 8. točko 2. člena tega zakona za namen tega poglavja za geografske označbe kmetijski proizvodi pomenijo kmetijske proizvode iz 5. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(2) Ne glede na 8. točko 2. člena tega zakona za namen tega poglavja za zajamčene tradicionalne posebnosti in neobvezne navedbe kakovosti kmetijski proizvodi pomenijo kmetijske proizvode, vključno z žvili, iz 51. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

## **17. člen**

### **(sheme kakovosti)**

(1) Proizvajalci kmetijskih proizvodov, živil, vin in žganih pijač, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane s pravnimi akti EU, ki urejajo sheme kakovosti, oziroma s tem zakonom in predpisi,

izdanimi na njegovi podlagi, lahko kmetijske proizvode, živila, vina in žgane pijače dodatno označijo z označbami, besedami ali simboli shem kakovosti, in s tem vplivajo na pospeševanje proizvodnje, ki je tržno zanimiva in prepoznavna za potrošnika.

(2) Sheme kakovosti so prostovoljne in dostopne vsem zainteresiranim proizvajalcem, označene so s posebnimi označbami, besedami ali simboli ter pomenijo opredelitev posebnih meril in zahtev, ki se lahko nanašajo na značilnosti postopkov reje in prireje, pridelave oziroma predelave, ki presegajo predpisano kakovost ali pogoje glede varstva zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrega počutja živali ali zaščite okolja, trajnostnega pristopa in so pomembne za pospeševanje proizvodnje višje ali posebne kakovosti.

(3) S pravnimi akti EU, ki urejajo sheme kakovosti, so opredeljene naslednje sheme kakovosti (v nadaljnjem besedilu: evropske sheme kakovosti):

- geografske označbe – zaščiteni označba porekla in zaščiteni geografska označba za vina ter kmetijske proizvode in živila ter geografska označba za žgane pijače;
- zjamčena tradicionalna posebnost za kmetijske proizvode in živila;
- ekološka pridelava in predelava ekoloških proizvodov in živil ter
- neobvezne navedbe kakovosti za kmetijske proizvode in živila (npr. gorski proizvod).

(4) S tem zakonom so opredeljene naslednje sheme kakovosti (v nadaljnjem besedilu: nacionalne sheme kakovosti):

- višja kakovost;
- izbrana kakovost;
- zlati standard dobrobiti in
- integrirana pridelava.

## 2. EVROPSKE SHEME KAKOVOSTI S PREHODNO NACIONALNO ZAŠČITO

### 18. člen

#### (geografske označbe)

(1) Ministrstvo je pristojni organ za odločanje o prehodni nacionalni zaščiti kmetijskih proizvodov, živil, vin in žganih pijač za naslednje geografske označbe (v nadaljnjem besedilu: postopek prehodne nacionalne zaščite):

- za »označbo porekla« in »geografsko označbo« iz [Uredbe 2024/1143/EU](#);
- za »geografsko označbo« za žgane pijače iz [Uredbe 2019/787/EU](#);
- za »označbo porekla« in »geografsko označbo« za vino iz [Uredbe 1308/2013/EU](#).

(2) Postopek prehodne nacionalne zaščite iz prejšnjega odstavka se začne z vlogo, ki jo na ministrstvo vloži skupina proizvajalcev iz 9. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) za posamezno geografsko označbo (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj vloge).

## 19. člen

### (vloga)

(1) Vloga iz drugega odstavka prejšnjega člena poleg dokumentov iz 10. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) vsebuje tudi:

- a) identifikacijske podatke vlagatelja vloge iz drugega odstavka prejšnjega člena (naziv, naslov oziroma sedež, pravno organizacijsko obliko, davčno številko);
- b) navedbo sheme kakovosti, s katero se zaščiti kmetijski proizvod, živilo, vino ali žgana pijača.

(2) Minister predpiše podrobnejšo vsebino vloge iz prejšnjega odstavka.

## 20. člen

### (nacionalni ugovor)

(1) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi vlogo iz 10. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) oziroma drugega odstavka 18. člena tega zakona in izvede postopek nacionalnega ugovora.

(2) Pravne in fizične osebe s pravnim interesom lahko v enem mesecu od datuma objave vloge iz prejšnjega odstavka podajo utemeljen ugovor (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj ugovora). Ta čas se šteje za čas nacionalnega ugovora iz 10. člena 2024/1143/EU.

(3) Ugovor iz prejšnjega odstavka je utemeljen, če izpolnjuje zahteve iz 19. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(4) Ministrstvo prouči dopustnost ugovora ter vlagatelja ugovora iz drugega odstavka tega člena in vlagatelja vloge iz drugega odstavka 18. člena tega zakona pozove, da v treh mesecih od poziva poskusi doseči dogovor, in o tem obvesti ministrstvo.

(5) Minister predpiše podrobnejše pogoje postopka nacionalnega ugovora.

## 21. člen

### (strokovni pregled specifikacije)

(1) Pred odločitvijo o prehodni nacionalni zaščiti ministrstvo specifikacijo iz 49. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#), 22. člena [Uredbe 2019/787/EU](#) ali 94. člena [Uredbe 1308/2013/EU](#) pošlje v strokovno mnenje strokovni komisiji, imenovani v skladu s 86. členom tega zakona.

(2) Ministrstvo lahko v zvezi s specifikacijo iz prejšnjega odstavka pridobi tudi mnenja drugih ministrstev, organov ali deležnikov, ki jih vloga posredno ali neposredno zadeva.

## 22. člen

### (prehodna nacionalna zaščita)

(1) Če so za geografske označbe iz prvega odstavka 18. člena tega zakona izpolnjeni pogoji za zaščito imena iz [Uredbe 2024/1143/EU](#), ministrstvo prehodno nacionalno zaščiti ime kmetijskega proizvoda, živila, vina ali žgane pijače v Republiki Sloveniji.

(2) Ministrstvo potrdi specifikacijo in jo skupaj z izrekom odločbe o prehodni nacionalni zaščiti objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(3) Za izvajanje 15. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) ministrstvo na zahtevo Komisije EU spremeni potrjeno specifikacijo iz prejšnjega odstavka.

(4) Ministrstvo prehodno nacionalno zaščiteno ime kmetijskega proizvoda, živila, vina ali žgane pijače vpiše v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona in vloži vlogo za registracijo na Evropsko komisijo.

(5) Z dnem vložitve vloge iz prejšnjega odstavka in po objavi izreka odločbe o prehodni nacionalni zaščiti imena na osrednjem spletnem mestu državne uprave pridobijo pravico do uporabe zaščenega imena vse fizične in pravne osebe, ki so od organizacije za kontrolo in certificiranje pridobile certifikat o izpolnjevanju zahtev iz potrjene specifikacije in so vpisane v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

## **23. člen**

### **(sprememba potrjene specifikacije)**

(1) Za izvajanje 24. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) vloži skupina proizvajalcev zaščenega kmetijskega proizvoda, živila, vina ali žgane pijače vlogo za spremembo potrjene specifikacije na ministrstvo.

(2) Vlogo za spremembo potrjene specifikacije ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in ga pošlje v strokovno mnenje strokovni komisiji, imenovani v skladu z 86. členom tega zakona.

(3) Pravne in fizične osebe s pravnim interesom lahko v enem mesecu od objave vloge za spremembo potrjene specifikacije iz prejšnjega odstavka podajo nanjo utemeljene pripombe. Ta čas se šteje za čas nacionalnega ugovora iz 10. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(4) Določba drugega odstavka tega člena se ne uporablja v primeru standardnih sprememb specifikacije iz 24. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#), ki se ne štejejo za začasne spremembe.

(5) Ministrstvo potrdi spremembo potrjene specifikacije in jo skupaj z izrekom odločbe o potrjeni spremembi specifikacije objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

## **24. člen**

### **(zajamčene tradicionalne posebnosti za kmetijske proizvode in živila)**

(1) Ministrstvo je pristojni organ za odločanje o prehodni nacionalni zaščiti za zajamčene tradicionalne posebnosti iz 53. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) za kmetijske proizvode in živila iz 51. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(2) Postopek prehodne nacionalne zaščite iz prejšnjega odstavka se začne z vlogo, ki jo na ministrstvo vloži skupina proizvajalcev iz 56. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(3) Vloga iz prejšnjega odstavka poleg dokumentov iz 56. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) vsebuje tudi identifikacijske podatke vlagatelja iz prejšnjega odstavka (naziv, naslov oziroma sedež, pravno organizacijsko obliko, davčno številko).

(4) Pri obravnavi vloge iz tega člena se smiselno uporabljajo določbe 20. in 21. člena tega zakona, ki se nanašajo na nacionalni ugovor in strokovni pregled specifikacije.

(5) Za zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti se smiselno uporablja postopek prehodne nacionalne zaščite iz 22. člena tega zakona, če s tem zakonom in [Uredbo 2024/1143/EU](#) ni drugače določeno.

(6) Pripombe, prejete v času nacionalnega ugovora, se štejejo za utemeljene, če so izpolnjeni pogoji za dopustnost ugovora iz 62. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(7) Pravico do uporabe imena, zaščenega kot zajamčena tradicionalna posebnost, imajo vse fizične in pravne osebe, ki so od organizacije za kontrolo in certificiranje pridobile certifikat o izpolnjevanju zahtev iz potrjene specifikacije in so vpisane v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(8) Minister podrobneje predpiše vsebino vloge za prehodno nacionalno zaščito, postopek nacionalnega ugovora in spremembe potrjenih specifikacij.

## **25. člen**

### **(neobvezne navedbe kakovosti za kmetijske proizvode in živila, brez prehodne nacionalne zaščite)**

(1) Za izvajanje 80. oziroma 82. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) lahko fizične in pravne osebe za opis proizvodov, ki so v skladu s pogoji uporabe, uporabljajo neobvezne navedbe kakovosti (npr. gorski proizvod). Pred pričetkom uporabe neobveznih navedb kakovosti obvestijo ministrstvo.

(2) V obvestilu iz prejšnjega odstavka se poleg opisa proizvoda in pogojev uporabe navedejo tudi identifikacijski podatki (osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež, pravno – organizacijska oblika, KMG-MID oziroma davčna številka), kontaktni podatki, vrsta neobvezne navedbe kakovosti ter vrsta kmetijskih proizvodov in živil, za katere se uporablja neobvezna navedba kakovosti.

(3) Fizične in pravne osebe, ki uporabljajo neobvezne navedbe kakovosti, se vpišejo v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(4) Pravico do uporabe neobvezne navedbe kakovosti pridobijo fizične in pravne osebe z dnem vpisa v evidenco shem kakovosti iz prejšnjega odstavka.

(5) Minister predpiše podrobnejše pogoje iz tega člena, če ni s pravnimi akti EU drugače določeno.

## **3. EVROPSKA SHEMA KAKOVOSTI, KI JE PODROBNEJE UREJENA Z NACIONALNIMI PREDPISI**

## **26. člen**

## **(ekološki kmetijski proizvod ali živilo, kmetijsko gospodarstvo in obrat javne prehrane)**

(1) Kmetijski proizvod ali živilo ali kmetijsko gospodarstvo, ki je v celoti vključeno v kontrolo ekološke pridelave in predelave kmetijskih proizvodov in živil, je lahko označeno z označbo »ekološki«, če je zanj izdan certifikat, da izpolnjuje pogoje pridelave in predelave, določene z [Uredbo 848/2018/EU](#), s tem zakonom ali predpisi izdanimi, na njegovi podlagi, in če je pridelovalka ali pridelovalec (v nadaljnjem besedilu: pridelovalec) oziroma pridelovalka ali pridelovalec (v nadaljnjem besedilu: pridelovalec) ali kmetijsko gospodarstvo vpisano v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane iz 92. člena tega zakona.

(2) Ekološki kmetijski proizvodi ali živila se označijo s simbolom EU iz 32. člena tega zakona, dodatno pa lahko tudi z nacionalnim znakom.

(3) Obrat javne prehrane lahko označi delež ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, ki jih ponuja, če je zanje izdan certifikat, da izpolnjujejo predpisane pogoje ekološke pridelave in predelave, in če je obrat javne prehrane vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane iz 92. člena tega zakona.

(4) V obratih javne prehrane se za označevanje deleža ekoloških proizvodov ali živil uporabi nacionalni znak v treh različnih kategorijah.

(5) Obrat javne prehrane zagotavlja sledljivost glede označevanja deleža ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil tako, da vodi podatke o količinah nabavljenih ekoloških kmetijskih proizvodov in živil ter o količinah uporabljenih ekoloških kmetijskih proizvodov in živil.

(6) Kontrolo pridelave in predelave ekoloških kmetijskih proizvodov in živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane ter izdajanje in razveljavitev certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje.

(7) Vlada predpiše podrobnejše pogoje glede ekološke pridelave in predelave, način kontrole glede na vrsto kmetijskega proizvoda ali živila, označevanje ekoloških kmetijskih proizvodov in živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane, način vodenja evidenc v obratih javne prehrane, višino deleža ekoloških proizvodov ali živil za posamezno kategorijo nacionalnega znaka ter določbe, ki se nanašajo na nadzor, ki ga izvajajo organizacije za kontrolo in certificiranje in način uporabe označb. Vlada predpiše tudi način podelitve, grafično podobo za nacionalni znak iz drugega in četrtega odstavka tega člena, način označevanja ter uporabo nacionalnih znakov.

## **4. SHEME KAKOVOSTI, KI SO VZPOSTAVLJENE Z NACIONALNO ZAKONODAJO IN ZA KATERE SE ZAHTEVA SPECIFIKACIJA**

### **27. člen**

#### **(izbrana kakovost)**

(1) Kmetijski proizvodi ali živila iz posameznih sektorjev pridelave in predelave se lahko označijo z označbo »izbrana kakovost«, če imajo posebne lastnosti ali kakovost zaradi načina pridelave, predelave ali kakovosti osnovnih surovin, ki temeljijo zlasti na sestavi kmetijskega proizvoda ali živila, načinu pridelave, kakovosti surovin, dobrobiti živali, zdravstvenem varstvu živali, prehrani živali, dolžini prevozne poti, hitrosti predelave surovin, obdelavi pri skladiščenju in prevozu ter poreklu osnovne surovine.

(2) Za namene tega člena poreklo osnovne surovine pomeni, da je jasno določeno:

- za kmetijske proizvode ali živila rastlinskega izvora: kje se izvajata pridelava in predelava;
- za proizvode in živila živalskega porekla: kje je bila žival rojena, rejena, zaklana, razsekana oziroma predelana.

(3) Vlagatelj za priznanje označbe »izbrana kakovost« je lahko združenje ali skupina pridelovalcev oziroma predelovalcev iz posameznih sektorjev pridelave in predelave kmetijskih proizvodov in živil, ne glede na pravno organizacijsko obliko ali sestavo.

(4) Vloga za priznanje označbe »izbrana kakovost« se vloži na ministrstvo.

(5) Če vloga vsebuje tudi zahteve, ki se nanašajo na pripravo za trg, skladiščenje, prodajo oziroma druge zahteve pri trženju, morajo pravne in fizične osebe, ki opravljajo te dejavnosti, od organizacij za kontrolo in certificiranje pridobiti certifikat o izpolnjevanju zahtev iz potrjene specifikacije.

(6) Pri obravnavi vloge iz tega člena se smiselno uporabljajo določbe 20. in 21. člena tega zakona, ki se nanašajo na nacionalni ugovor in strokovni pregled specifikacije.

(7) Ministrstvo odloči o priznanju označbe »izbrana kakovost« za določen sektor in potrdi specifikacijo (v nadaljnjem besedilu: potrjena specifikacija) ob upoštevanju postopka iz predpisa, ki ureja postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe, ter sektor vpiše v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(8) Pravico do uporabe označbe in nacionalnega znaka »izbrana kakovost« imajo vse fizične in pravne osebe, ki od organizacije za kontrolo in certificiranje pridobijo certifikat o izpolnjevanju zahtev iz potrjene specifikacije iz prejšnjega odstavka in so vpisane v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(9) Če se lastnost kmetijskega proizvoda ali živila iz prvega odstavka tega člena v skladu s pravnimi akti EU ali nacionalnimi predpisi ne šteje več za posebno lastnost ali kakovost, ministrstvo vlagatelja iz tega člena pozove, da v treh mesecih od prejema poziva na ministrstvo vloži vlogo za spremembo specifikacije.

(10) Če ministrstvo v predpisanem roku vloge iz prejšnjega odstavka za spremembo specifikacije ne prejme, po uradni dolžnosti potrdi spremembo potrjene specifikacije.

(11) Kontrolo kmetijskih proizvodov ali živil iz sheme »izbrana kakovost«, izdajanje certifikatov in razveljavitev ali odvzem izdanih certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje.

(12) Minister izda odločbo o preklicu priznanja označbe »izbrana kakovost« na vlogo vlagatelja iz tega člena ali po uradni dolžnosti, če ni več mogoče izpolnjevati zahtev iz potrjene specifikacije.

(13) Minister predpiše podrobnejši način priznanja označbe »izbrana kakovost«, sektorje, vlagatelje, vsebino vloge in specifikacije, spremembe specifikacije ter grafično podobo nacionalnega znaka »izbrana kakovost«.

## **28. člen**

**(višja kakovost)**

(1) Kmetijski proizvod ali živilo se lahko označi z označbo »višja kakovost«, če po značilnih lastnostih pozitivno odstopa od drugih podobnih kmetijskih proizvodov in živil ali od njihove kakovosti, če je ta predpisana.

(2) Značilne lastnosti kmetijskega proizvoda ali živila se določajo glede na sestavo, senzorične lastnosti, fizikalno kemične značilnosti, način reje, pridelave, predelave ali trajnostnih meril.

(3) Vlagatelj za priznanje označbe »višja kakovost« za kmetijski proizvod ali živilo (v nadaljnjem besedilu: označba »višja kakovost«) je lahko pridelovalec ali predelovalec ali njihova združenja, ne glede na pravno organizacijsko obliko ali sestavo.

(4) Vloga za priznanje označbe »višja kakovost« se vloži na ministrstvo.

(5) Pri obravnavi vloge iz tega člena se smiselno uporabljajo določbe 20. in 21. člena tega zakona, ki se nanašajo na nacionalni ugovor in strokovni pregled specifikacije.

(6) Ministrstvo odloči o priznanju označbe »višja kakovost« in potrdi specifikacijo ob upoštevanju postopka iz predpisa, ki ureja postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe, ter priznано označbo vpiše v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(7) Pravico do uporabe označbe in nacionalnega znaka »višja kakovost« imajo vse fizične in pravne osebe, ki so od organizacije za kontrolo in certificiranje pridobile certifikat o izpolnjevanju zahtev iz potrjene specifikacije in so vpisane v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(8) Če se lastnost kmetijskega proizvoda ali živila iz prvega odstavka tega člena v skladu s pravnimi akti EU ali nacionalnimi predpisi ne šteje več za posebno lastnost ali kakovost, ministrstvo vlagatelja iz tega člena pozove, da v treh mesecih od prejetja poziva na ministrstvo vloži vlogo za spremembo specifikacije.

(9) Če ministrstvo v predpisanem roku ne prejme vloge za spremembo specifikacije, po uradni dolžnosti potrdi spremembo potrjene specifikacije.

(10) Kontrolo kmetijskih proizvodov ali živil iz sheme »višja kakovost«, izdajanje certifikatov in razveljavitev ali odvzem izdanih certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje.

(11) Minister izda odločbo o preklicu priznanja označbe »višja kakovost« na vlogo vlagatelja iz tega člena ali po uradni dolžnosti, če ni več mogoče zagotoviti izpolnjevanja zahtev iz potrjene specifikacije.

(12) Minister predpiše podrobnejši način priznanja označbe »višja kakovost«, vlagatelje, vsebino vloge in specifikacije, spremembe specifikacije ter grafično podobo nacionalnega znaka »višja kakovost«.

## 5. SHEME KAKOVOSTI, KI SO VZPOSTAVLJENE Z NACIONALNO ZAKONODAJO, ZA KATERE SE NE ZAHTEVA SPECIFIKACIJA IN SO PODROBNEJE UREJENE Z NACIONALNIMI PREDPISI

### 29. člen

(integrirani kmetijski proizvod ali živilo)

(1) Kmetijski proizvod ali živilo je lahko označeno z označbo »integrirani«, če je za kmetijski proizvod ali živilo izdan certifikat, da izpolnjuje predpisane pogoje pridelave in če je pridelovalec vpisan v evidenco pridelovalcev integriranih kmetijskih proizvodov ali živil iz 95. člena tega zakona.

(2) Integrirani kmetijski proizvod ali živilo je pridelano v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja.

(3) Šteje se, da je integrirana pridelava način trajnostnega kmetovanja, ki z uporabo naravnih virov in mehanizmov zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje in zdravje ljudi, ter zagotavlja učinkovito, okoljsko sprejemljivo in kakovostno pridelavo rastlin v skladu s tehnološkimi navodili iz prejšnjega odstavka. Vključuje ukrepe za ohranjanje rodovitnosti tal, optimizacijo oskrbe z vodo, varovanje biotske raznovrstnosti ter racionalno uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev.

(4) Ministrstvo objavi tehnološka navodila iz drugega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Podatki se posodablajo do meseca aprila in veljajo za tekoče koledarsko leto.

(5) Kontrolo pridelave integriranih kmetijskih proizvodov in živil, izdajanje certifikatov in razveljavitev ali odvzem izdanih certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje.

(6) Podrobnejše pogoje glede integrirane pridelave, opis zahtev, prepovedi, postopkov ter metode, ki se štejejo za integrirano pridelavo, način kontrole glede na vrsto kmetijskega proizvoda ali živila, označevanje integriranih kmetijskih proizvodov in živil, vodenje evidence opravil ter določbe, ki se nanašajo na nadzor, ki ga izvajajo organizacije za kontrolo in certificiranje, način uporabe označb ter določbe razveljavitve certifikatov in obdobje veljavnosti izdanih certifikatov iz tega člena predpiše minister.

### **30. člen**

#### **(zlati standard dobrobiti)**

(1) Kmetijski proizvod ali živilo živalskega izvora se lahko označi z označbo »zlati standard dobrobiti«, če je kmetijski proizvod ali živilo pridelano v skladu z zahtevami, ki presegajo minimalne standarde in priporočila, določena s predpisi, ki urejajo zaščito in rejo živali, in pravnimi akti EU, ki urejajo dobrobit in zaščito rejnih živali, vključno z zahtevami za prehrano, transport in zakol, ki zmanjšujejo stres, trpljenje in zagotavljajo ustrezno ravnanje z živalmi v vseh fazah njihovega življenja.

(2) Reja v skladu z zlatim standardom dobrobiti je posamezni živalski vrsti in kategoriji prilagojen način reje, ki živalim omogoča, da izražajo svoje naravno vedenje. Živali morajo imeti zagotovljeno nadstandardno oskrbo, prehrano, bivalne pogoje in zdravstveno varstvo.

(3) Kmetijski proizvod ali živilo živalskega izvora je lahko označeno z označbo »zlati standard dobrobiti«, če je za kmetijski proizvod ali živilo izdan certifikat, da izpolnjuje predpisane pogoje reje, in če je rejec vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev kmetijskih proizvodov in živil iz sheme zlati standard dobrobiti iz 96. člena tega zakona.

(4) Kontrolo pridelave in predelave kmetijskih proizvodov ali živil iz reje v skladu z zlatim standardom dobrobiti, izdajanje certifikatov in razveljavitev ali odvzem izdanih certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje.

(5) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede načina reje, prehrane, bivalnih pogojev in zdravstvenega varstva rejnih živali za pridobitev označbe »zlati standard dobrobiti«, način kontrole glede na vrsto in kategorijo rejnih živali, upravičence do uporabe označbe, označevanje kmetijskih proizvodov ali živil z označbo, grafično podobo označbe »zlati standard dobrobiti« in veljavnost izdanih certifikatov.

## **6. NACIONALNI ZNAKI IN SIMBOLI EU ZA KMETIJSKE PROIZVODE, ŽIVILA IN ŽGANE PIJAČE IZ SHEM KAKOVOSTI**

### **31. člen**

#### **(nacionalni znak)**

(1) Proizvajalci, njihova združenja ali kmetijska gospodarstva, ki od organizacije za kontrolo in certificiranje prejmejo certifikat o izpolnjevanju pogojev, predpisanih za posamezno shemo kakovosti, ali za poimenovanje »naravna mineralna voda«, lahko uporabljajo predpisan nacionalni znak.

(2) Uporaba nacionalnega znaka je obvezna za kmetijske proizvode in živila iz nacionalnih shem kakovosti iz četrtega odstavka 17. člena tega zakona.

(3) Nacionalni znaki se lahko uporabljajo tudi v informativne in izobraževalne namene, če taka uporaba ne zavaja potrošnika.

(4) Minister predpiše način podelitve in grafično podobo za vsak nacionalni znak iz prvega odstavka tega člena, način označevanja ter uporabo nacionalnih znakov.

### **32. člen**

#### **(simboli EU)**

Uporaba simbolov EU za evropske sheme kakovosti iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona je obvezna, če tako določajo pravni akti EU.

### **33. člen**

#### **(priznane skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti)**

(1) Za izvajanje 33. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) se kot skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti prizna skupina proizvajalcev, ki je pravna oseba in kot svoje člane združuje več kot 50 % proizvajalcev enakega kmetijskega proizvoda, živila ali žgane pijače z geografsko označbo, za katerega ima certifikat skupina oziroma proizvajalci, ki so njeni člani.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se kot skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti prizna tudi skupina proizvajalcev, ki proizvaja kmetijske proizvode ali živila iz drugih evropskih ali nacionalnih shem kakovosti iz tretjega ali četrtega odstavka 17. člena tega zakona, če kot svoje člane združuje najmanj deset proizvajalcev enakega kmetijskega proizvoda ali živila iz shem kakovosti, za katerega ima certifikat skupina oziroma proizvajalci, ki so njeni člani. Če je vseh proizvajalcev enakega kmetijskega proizvoda ali živila, ki imajo certifikat, manj kot deset, mora skupina proizvajalcev za priznanje združevati najmanj 60 % proizvajalcev.

(3) Kot skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti se prizna tudi skupina proizvajalcev kmetijskih proizvodov in živil z neobvezno navedbo kakovosti, če kot svoje člane združuje najmanj pet proizvajalcev, ki so kot proizvajalec kmetijskega proizvoda ali živila z neobvezno navedbo kakovosti, vpisani v evidenco shem kakovosti iz 91. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prvi, drugi ali tretji odstavek tega člena se kot skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti prizna tudi skupina, ki združuje proizvajalce več različnih kmetijskih proizvodov, živil ali žganih pijač iz shem kakovosti, če so za vsak posamezni kmetijski proizvod, živilo ali žgano pijačo izpolnjeni pogoji iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena.

(5) O priznanju skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti na vlogo skupine proizvajalcev odloči minister in priznana skupino proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti vpiše v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(6) Minister odvzame priznanje skupini proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti po uradni dolžnosti ali na vlogo priznane skupine proizvajalcev, če skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti ne izpolnjuje več pogojev za priznanje.

(7) Minister predpiše podrobnejše pogoje za priznavanje skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, če to ni določeno s pravnimi akti EU.

## **34. člen**

### **(domenska imena)**

Za izvajanje 42. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) se v skladu s predpisom, ki ureja izvajanje uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev, onemogoči dostop do domenskih imen, ki so v nasprotju s 26. členom [Uredbe 2024/1143/EU](#).

## **7. UPORABA OZNAKE Z GRAFIČNO PODOBO ZASTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE PRI OZNAČEVANJU KMETIJSKIH PROIZVODOV IN ŽIVIL IZ SHEM KAKOVOSTI**

## **35. člen**

### **(uporaba oznake z grafično podobo zastave Republike Slovenije)**

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka 8. člena Zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94) se pod pogoji, določenimi v tem zakonu, lahko na embalaži kmetijskih proizvodov in živil uporabi oznaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije, in sicer na tistih kmetijskih proizvodih in živilih, za katere vse faze proizvodnje, pridelave, predelave in pakiranja potekajo v Republiki Sloveniji, in so označeni z naslednjimi nacionalnimi znaki oziroma simboli EU sheme kakovosti:

1. izbrana kakovost z navedbo države pridelave in predelave (izbrana kakovost – Slovenija),
2. integrirani kmetijski proizvod ali živilo,
3. ekološki kmetijski proizvod oziroma živilo,
4. zaščiteni označba porekla,

5. višja kakovost,
6. zlati standard dobrobiti ali
7. neobvezne navedbe kakovosti (npr. gorski proizvod).

(2) Uporaba oznake z grafično podobo zastave Republike Slovenije na embalaži kmetijskih proizvodov in živil iz prejšnjega odstavka je prostovoljna, upravičenec pa pred začetkom uporabe o tem obvesti organizacijo za kontrolo in certificiranje.

## **36. člen**

### **(pogoji za uporabo oznake z grafično podobo zastave Republike Slovenije)**

(1) Oznaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije se na embalaži kmetijskih proizvodov in živil iz prejšnjega člena uporablja le v obliki, ki je določena v ustavi, ter na način, ki je določen z zakonom, ki ureja zastavo Republike Slovenije, in s tem zakonom.

(2) Oznaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije je na embalaži kmetijskih proizvodov in živil iz prejšnjega člena v istem vidnem polju in v neposredni bližini nacionalnega znaka oziroma simbola EU iz prejšnjega člena.

(3) Minister podrobneje predpiše upravičence, oznake z grafično podobo zastave Republike Slovenije, način uporabe oziroma način označevanja z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije, način obveščanja organizacij za kontrolo in certificiranje ter razmerja med nacionalnimi znaki ali simboli EU in oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije.

## **IV. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI**

### **1. SPLOŠNE DOLOČBE**

## **37. člen**

### **(ugotavljanje skladnosti)**

(1) Ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov, živil, vin, žganih pijač, obratov javne prehrane in kmetijskih gospodarstev obsega:

1. preverjanje skladnosti s predpisi in standardi;
2. izdajanje listin o skladnosti (izjav o skladnosti, preizkusnih poročil, certifikatov ali drugih listin o skladnosti, ki so opredeljene v pravnih aktih EU oziroma podzakonskih predpisih);
3. izdajanje dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki ni pridelan po postopku ekološke pridelave, v skladu s predpisom EU, ki ureja ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora;

4. preverjanje označevanja ekoloških proizvodov glede upoštevanja pravil ekološke pridelave, označevanja in trženja;
5. preverjanje skladnosti in označevanja glede geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti;
6. preverjanje skladnosti in označevanja z nacionalnimi shemami;
7. preverjanje skladnosti in označevanja s certifikatom za manj izgub hrane in odpadne hrane.

(2) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov, vin, žganih pijač ali živil ter vsebino listin o skladnosti predpiše minister, če niso določeni s pravnimi akti EU.

(3) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanje skladnosti ekoloških kmetijskih proizvodov, živil, obratov javne prehrane in kmetijskih gospodarstev ter vsebino listin o skladnosti predpiše vlada.

### **38. člen**

#### **(ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov, živil, žganih pijač, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane)**

(1) Za ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov, živil, žganih pijač in v zvezi z njimi kmetijskih gospodarstev ter obratov javne prehrane je pristojni organ Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: Uprava).

(2) Za ugotavljanje skladnosti iz prejšnjega odstavka, razen za naloge inšpekcijskega nadzora, predstojnik Uprave imenuje naslednje organizacije za ugotavljanje skladnosti:

- organizacije za kontrolo in certificiranje kmetijskih proizvodov, živil, žganih pijač, obratov javne prehrane in kmetijskih gospodarstev;
- organizacije za senzorično ocenjevanje;
- uradne laboratorije;
- nacionalne referenčne laboratorije.

(3) Organizacije za ugotavljanje skladnosti iz prejšnjega odstavka opravljajo naloge iz prejšnjega člena kot javno pooblastilo.

(4) Uradni nadzor nad organizacijami za ugotavljanje skladnosti iz tega člena izvaja Uprava.

### **39. člen**

#### **(ugotavljanje skladnosti vina iz shem kakovosti)**

(1) Za ugotavljanje skladnosti vina iz shem kakovosti je pristojni organ ministrstvo.

(2) Za ugotavljanje skladnosti iz prejšnjega odstavka, razen za naloge inšpekcijskega nadzora, minister imenuje organizacije za kontrolo in certificiranje vin iz shem kakovosti.

(3) Organizacija za kontrolo in certificiranje iz prejšnjega odstavka opravlja naloge iz 37. člena tega zakona kot javno pooblastilo.

(4) Uradni nadzor nad organizacijo za kontrolo in certificiranje iz tega člena izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (v nadaljnjem besedilu: IRSKGLR).

## **2. VZORČENJE, ANALIZE IN DRUGO STROKOVNO MNENJE**

### **40. člen**

#### **(uradno vzorčenje in analize)**

(1) Za izvajanje uradnega nadzora se vzorčenje izvaja z odvzemom uradnih vzorcev skladno s pravnimi akti EU, nacionalnimi predpisi oziroma navodili pristojnega organa, ki predpisujejo način in namen vzorčenja. Vzorce lahko odvzamejo Uprava, IRSKGLR ali z njihove strani imenovane organizacije za ugotavljanje skladnosti.

(2) Uradni vzorci se za namen drugega strokovnega mnenja, kadar količina vzorčenega materiala to omogoča, odvzamejo v količini za izvedbo najmanj dvakratnega analitičnega postopka, razen če gre za preiskave vzorcev na parametre, katerih vrednost se v času hrambe vzorca lahko spremeni.

(3) Podrobnejše postopke in metode vzorčenja, analiz, podrobnejše postopke glede vročanja analiznih izvidov, odvzema vzorcev z nakupom na daljavo in drugega strokovnega mnenja za ugotavljanje skladnosti predpiše minister.

### **41. člen**

#### **(neskladni analizni izvid živil)**

V primeru neskladnega analiznega izvida živil, iz katerega je razvidna drugačna lastnost, kot jo navaja nosilec živilske dejavnosti in ki bi lahko vplivala na odločitev potrošnika glede nakupa, nosilec živilske dejavnosti umakne živilo s trga, kar objavi na svoji spletni strani ter o tem obvesti Upravo oziroma IRSKGLR, vsakega v okviru njegovih pristojnosti.

### **42. člen**

#### **(odvzem vzorcev z nakupom na daljavo)**

(1) Uprava oziroma IRSKGLR lahko za namene kontrole naroči ali izvede nakup vzorcev na daljavo, pri čemer lahko uporablja skrito ali lažno identiteto.

(2) Po prejemu naročenih vzorcev Uprava oziroma IRSKGLR, vsak v okviru svojih pristojnosti, nosilca živilske dejavnosti, pri katerem so bili vzorci naročeni, obvesti, da so bili ti vzorci odvzeti v okviru uradnega nadzora in da se bodo po potrebi analizirali ali preizkušali za

namene uradnega nadzora. Ne glede na navedeno, se nosilca živilske dejavnosti ne obvešča v primeru, če bi to lahko ogrozilo preiskavo suma zavajanja potrošnikov.

(3) Šteje se, da je nosilec živilske dejavnosti obveščen o odvzemu vzorca v okviru uradnega nadzora, ko Uprava oziroma IRSKGLR, vsak v okviru svojih pristojnosti, pošlje obvestilo iz prejšnjega odstavka na naslov za vročanje nosilca živilske dejavnosti. Za naslov za vročanje nosilca živilske dejavnosti se štejejo kontaktni podatki, ki so navedeni na spletnem mestu nosilca živilske dejavnosti, ali spletni naslov, na katerem je bil naročen vzorec.

(4) Vzorec, ki je naročen prek sredstev za komuniciranje na daljavo, je reprezentativni vzorec serije, ki je navedena na blagu.

(5) V primeru neskladnega analiznega izvida živil nosilec živilske dejavnosti ukrepa v skladu z 41. členom tega zakona. Uprava in IRSKGLR, vsak v okviru svojih pristojnosti, na osrednjem spletnem mestu državne uprave obveščata javnost o rezultatih uradnega nadzora in ugotovljenih neskladnostih, kar velja tudi, če vročitev iz tretjega odstavka tega člena ni uspešna.

### 3. ORGANIZACIJE ZA KONTROLO IN CERTIFICIRANJE

#### 43. člen

##### **(organizacije za kontrolo in certificiranje)**

(1) Organizacije za kontrolo in certificiranje se izberejo na podlagi javnega razpisa. Pri izbiri se upoštevajo predvsem naslednja merila: cena, zadostna ali ustrezna kadrovska zasedba, reference in odzivni čas glede na zahtevo, upoštevajo se tudi dodatna merila, ustrezna za posamezno področje dela. Merila se podrobneje določijo v javnem razpisu.

(2) Uprava oziroma ministrstvo za področje, ki je v njegovi pristojnosti, pooblasti organizacijo za kontrolo in certificiranje za obdobje desetih let z odločbo v upravnem postopku, ki vsebuje opis prenesenih nalog, če izpolnjuje pogoje glede ustrezne opreme, primernih prostorov, števila in usposobljenosti kadrov, neodvisnosti in nepristranskosti ter druge pogoje.

(3) Medsebojne pravice in obveznosti med Upravo oziroma ministrstvom in organizacijo za kontrolo in certificiranje se uredijo s pogodbo, ki vsebuje opis pogojev za izvajanje nalog ter način usklajevanja in sodelovanja.

(4) Organizacija za kontrolo in certificiranje mora v 15 dneh od dneva nastanka spremembe ali odkar je zanjo izvedela, Upravi oziroma ministrstvu, vsakemu v okviru njegovih pristojnosti, sporočiti vsako spremembo podatkov, ki bi utegnila vplivati na izpolnjevanje pogojev.

(5) Če organizacija za kontrolo in certificiranje iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi, Uprava oziroma ministrstvo, vsak v okviru svojih pristojnosti, po uradni dolžnosti izda odločbo o odvzemu javnega pooblastila.

(6) Organizacija za kontrolo in certificiranje lahko izvaja tudi naloge preverjanja skladnosti s tržnimi standardi v skladu z [Uredbo 1308/2013/EU](#), pri čemer ne sme izvajati ugotavljanja skladnosti iz prvega odstavka 38. člena tega zakona za isti subjekt.

(7) Minister predpiše pogoje glede ustrezne opreme, primernih prostorov, števila in usposobljenosti kadrov, zahteve glede neodvisnosti in nepristranskosti ter druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za kontrolo in certificiranje kmetijskih proizvodov, živil, vin, žganih pijač in kmetijskih gospodarstev, če niso določeni s pravnimi akti EU.

#### **44. člen**

##### **(javno pooblastilo in javne listine)**

(1) Javno pooblastilo, ki ga organizacije za kontrolo in certificiranje, pridobijo v skladu s prejšnjim členom, obsega tudi posredovanje podatkov, ki jih te organizacije pridobijo pri izvajanju pregledov na kraju samem, ministrstvu ali Upravi.

(2) Listine, ki jih izdajajo organizacije, pooblašene za ugotavljanje skladnosti, pri izvajanju javnega pooblastila, so javne listine.

#### **45. člen**

##### **(prenehanje javnega pooblastila)**

(1) Uprava oziroma ministrstvo, vsak v okviru svojih pristojnosti, in organizacija za kontrolo in certificiranje se lahko sporazumno dogovorita, da javno pooblastilo preneha pred potekom časa.

(2) Uprava oziroma ministrstvo, vsak v okviru svojih pristojnosti, organizaciji za kontrolo in certificiranje odvzame javno pooblastilo, če organizacija:

1. prenesenih nalog ne opravlja pravilno;
2. ne sprejme ustreznih in pravočasnih ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti;
3. ne izkazuje več neodvisnosti in nepristranskosti;
4. ne začne opravljati prenesenih nalog v dogovorjenem roku;
5. ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev pooblastila ali je v vlogi za pridobitev pooblastila navedla neresnične podatke;
6. pri delu ne upošteva predpisov, pogodbe ali dovoljenj;
7. osebe, ki je pri njej zaposleno, ravna nestrokovno ali malomarno, dejanja ali opustitve dejanj pa pomenijo zavajanje potrošnika, škodljivo vplivajo ali bi lahko škodljivo vplivali na zdravje ljudi, živali ali okolje;
8. ne vodi predpisanih evidenc, ne pošilja predpisanih poročil ali jih pošilja neredno;
9. ne spoštuje rokov za izvedbo storitev v skladu s predpisi;
10. nepravilno obračunava storitve;
11. ne soglaša s spremembami pogodbe zaradi sprememb predpisov, ki vplivajo na pooblastilo, ali spremenjenih okoliščin, ki jih ni bilo mogoče predvideti ob sklenitvi pogodbe.

(3) Uprava oziroma ministrstvo, vsak v okviru svojih pristojnosti, lahko pred odvzemom pooblastila določi dodatni rok za odpravo pomanjkljivosti, če ni ogroženo zdravje ljudi, zdravje in dobrobit živali, zdravje rastlin in okolje.

(4) Če Uprava oziroma ministrstvo, vsak v okviru svojih pristojnosti, odvzame pooblastila organizaciji za kontrolo ali certificiranje, sama izvajata te naloge ali brez javnega razpisa izbereta drugo organizacijo za kontrolo in certificiranje do izteka časa, za katerega je bila organizacija pooblaščen.

#### **46. člen**

##### **(kontrolor ali drug zaposleni v organizaciji za kontrolo in certificiranje)**

(1) Kontrolor v organizaciji za kontrolo in certificiranje se v postopku ugotavljanja skladnosti kmetijskih proizvodov ali živil šteje za uradno osebo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in ima pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku.

(2) Kontrolor v postopku ugotavljanja skladnosti kmetijskih proizvodov ali živil ravna v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in o opravljeni kontroli sestavi zapisnik.

(3) Kontrolor odvzame vzorce kmetijskih proizvodov in živil ter postopa in odloča v okviru pristojnosti iz zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(4) Certifikat, drugo odločbo o skladnosti ali o zavrnitvi skladnosti mora izdati zaposleni v organizaciji za kontrolo in certificiranje, ki je za to pooblaščen.

#### **47. člen**

##### **(odločanje o skladnosti)**

(1) O skladnosti kmetijskih proizvodov, živil, žganih pijač, vin, obratov javne prehrane in kmetijskih gospodarstev odloča organizacija za kontrolo in certificiranje.

(2) Organizacija za kontrolo in certificiranje za kmetijske proizvode, živila, žgane pijače, vina, obrate javne prehrane ali kmetijska gospodarstva, za katere ugotovi skladnost, izda certifikat. Za kmetijske proizvode, živila, žgane pijače, vina, obrate javne prehrane ali kmetijska gospodarstva, ki ne izpolnjujejo pogojev za skladnost, izdajo certifikata z odločbo zavrne.

(3) Če kmetijski proizvod, živilo, žgana pijača, vino, obrat javne prehrane ali kmetijsko gospodarstvo po izdaji certifikata ne izpolnjuje več katerega izmed pogojev, predpisanih s tem zakonom ali pravnimi akti EU, organizacija za kontrolo in certificiranje certifikat po uradni dolžnosti delno ali v celoti razveljavi.

#### **48. člen**

##### **(ugovor)**

(1) Prejemnik certifikata lahko v 15 dneh od prejetja certifikata o skladnosti kmetijskih proizvodov, živil, žganih pijač, vin in kmetijskih gospodarstev ali odločbe o zavrnitvi skladnosti iz prejšnjega člena pri organizaciji za kontrolo in certificiranje vloži pisni ugovor.

Ugovor se lahko vloži, če je bil pri izdaji certifikata ali odločbe napačno uporabljen materialni predpis ali sploh ni bil uporabljen, če je bilo dejansko stanje nepopolno ali napačno ugotovljeno ali če so ugotovljene kršitve pravil postopka v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) Dejanja v postopku pred izdajo odločbe o ugovoru, v skladu s standardom EN ISO/IEC 17065, opravijo člani komisije za obravnavanje ugovorov, ki jih imenuje organizacija za kontrolo in certificiranje. Člani navedene komisije se štejejo za uradne osebe v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in imajo pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku. Odločbo o ugovoru izda predstojnik organizacije za kontrolo in certificiranje.

(3) Če ugovor ni dovoljen, je prepozen ali ga je vložila neupravičena oseba, se s sklepom zavrže.

(4) Organizacija za kontrolo in certificiranje o ugovoru odloči najpozneje v dveh mesecih od njegovega prejetja.

(5) Zoper odločbo ali sklep o ugovoru ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

## **49. člen**

### **(pogoji za kontrolorje, ki ocenjujejo in razvrščajo trupe na klavni liniji)**

(1) Kontrolor v kontrolni organizaciji za razvrščanje trupov goveda na klavni liniji, ki ocenjuje in razvršča trupe na klavni liniji, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti predpisano izobrazbo;
- udeleževati se usposabljanj za kontrolorje iz tega člena;
- imeti dokazilo o opravljenem preizkusu znanja za kontrolorja iz tega člena.

(2) Ministrstvo na podlagi javnega razpisa izbere organizacije za usposabljanje kontrolorjev iz tega člena, ki izpolnjujejo predpisane organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje.

(3) Ministrstvo vsako leto organizira strokovno izobraževanje ali strokovno srečanje med organizacijo za usposabljanje za delo kontrolorjev iz tega člena, kontrolno organizacijo za razvrščanje trupov goveda na klavni liniji in Upravo, da se uskladijo kriteriji za razvrstitev trupov goveda v kakovostne tržne razrede na podlagi vizualnega ocenjevanja mesnatosti in stopnje zamaščenosti.

(4) Nadzor kontrolorjev iz tega člena izvaja Uprava.

(5) Minister predpiše izobrazbo, vsebino, potek in način usposabljanja kontrolorjev iz tega člena ter organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje za imenovanje organizacij za usposabljanje kontrolorjev iz tega člena.

## **50. člen**

### **(stroški)**

Če se pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ugotovi, da kmetijski proizvodi in živila, ki so dani na trg ali je zanje predvideno, da se bodo dali na trg, niso v skladu s predpisanimi zahtevami, plača stroške laboratorijskega preizkušanja pravna ali fizična oseba, ki je dala ali nameravala dati na trg neskladen kmetijski proizvod ali živilo.

## **51. člen**

### **(program spremljanja kakovosti kmetijskih proizvodov in živil)**

(1) Minister vsako leto sprejme program spremljanja kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, ki obsega monitoring in ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, varnosti živil ter varstva interesov potrošnikov v skladu s tem zakonom. Program iz tega člena pripravi Uprava.

(2) Sredstva za izvajanje programa iz tega člena se zagotovijo v proračunu ministrstva.

## **4. URADNI LABORATORIJI**

## **52. člen**

### **(določitev uradnih laboratorijev)**

(1) Uprava za deset let določi uradne laboratorije, če izpolnjujejo pogoje glede strokovnega znanja in izkušenj, opreme, prostorov, kadrov, neodvisnosti in nepristranskosti ter druge pogoje.

(2) Uprava glede na potrebe pozove laboratorije z javnim pozivom, ki ga objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, da vložijo vlogo za določitev uradnega laboratorija iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek Uprava po uradni dolžnosti za uradni laboratorij določi laboratorij, ustanovljen z zakonom ali aktom vlade, za izvajanje nalog iz tega zakona, če izpolnjuje predpisane pogoje. Izpolnjevanje predpisanih pogojev po uradni dolžnosti preveri Uprava.

(4) Če v Republiki Sloveniji ni na voljo laboratorija, ki bi izpolnjeval predpisane pogoje za uradni laboratorij lahko Uprava, ne glede na drugi odstavek tega člena, po uradni dolžnosti določi laboratorij iz druge države članice EU, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(5) Uprava določi uradni laboratorij z odločbo v upravnem postopku, ki vsebuje opis nalog, ki jih laboratorij izvaja kot uradni laboratorij.

(6) Uprava objavi seznam uradnih laboratorijev na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(7) Medsebojne pravice in obveznosti med laboratorijem in Upravo se uredijo s pogodbo, ki vsebuje tudi opis pogojev za izvajanje nalog ter način usklajevanja in sodelovanja.

(8) Minister za uradne laboratorije predpiše pogoje glede strokovnega znanja in izkušenj, opreme, prostorov, kadrov, neodvisnosti in nepristranskosti ter druge pogoje, če niso določeni s pravnimi akti EU.

## **53. člen**

### **(presoja in preklic določitve uradnega laboratorija)**

(1) Za izvajanje presoje uradnih laboratorijev lahko Uprava imenuje tričlansko komisijo, ki ima pravico do vstopa v prostore in do vpogleda v dokumentacijo uradnega laboratorija. Komisija izda poročilo o presoji z morebitnimi priporočili za izboljšanje delovanja uradnega laboratorija. Ne glede na prejšnji stavek se za poročilo o presoji šteje tudi poročilo nacionalne akreditacijske službe. Uradni laboratorij v dvajsetih dneh po prejetju poročila o presoji s priporočili pošlje komisiji odgovor o izvedbi priporočil z načrtom izvedbe priporočil.

(2) V primerih ugotovljenih kršitev oziroma neskladnosti, ki jih uradni laboratorij ne odpravi v skladu s prejšnjim odstavkom, Uprava v celoti ali v zvezi z nekaterimi nalogami prekliče določitev uradnega laboratorija in za preostanek obdobja brez javnega poziva za uradni laboratorij določi drug laboratorij.

(3) Do določitve drugega laboratorija iz prejšnjega odstavka lahko Uprava začasno sodeluje z drugim uradnim laboratorijem v Republiki Sloveniji ali državi članici EU.

## **5. NACIONALNI REFERENČNI LABORATORIJI**

## **54. člen**

### **(določitev nacionalnega referenčnega laboratorija)**

(1) Uprava z odločbo v upravnem postopku določi uradni laboratorij za nacionalni referenčni laboratorij, če izpolnjuje pogoje glede strokovnega znanja in izkušenj, opreme, prostorov, kadrov, neodvisnosti in nepristranskosti.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko za nacionalni referenčni laboratorij določi konzorcij, ki ga sestavlja več uradnih laboratorijev.

(3) Uprava glede na potrebe z javnim pozivom na osrednjem spletnem mestu državne uprave uradne laboratorije pozove, da vložijo vlogo za določitev za nacionalni referenčni laboratorij.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka Uprava po uradni dolžnosti:

- za nacionalni referenčni laboratorij določi uradni laboratorij, ustanovljen z zakonom ali aktom vlade za izvajanje nalog iz tega zakona, če izpolnjuje predpisane pogoje;
- glede na potrebe in če v Republiki Sloveniji ni na voljo laboratorija, ki bi izpolnjeval predpisane pogoje za nacionalni referenčni laboratorij, določi za nacionalni referenčni laboratorij iz druge države članice, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(5) Pogoje iz prvega odstavka tega člena preveri tričlanska komisija, ki jo imenuje predstojnik Uprave. Komisija ima pravico do vstopa v prostore laboratorija in pregleda dokumentacije. O preveritvi pogojev komisija sestavi zapisnik.

(6) Predstojnik Uprave na podlagi ugotovitev komisije iz prejšnjega odstavka določi nacionalni referenčni laboratorij za obdobje desetih let.

(7) Medsebojne pravice in obveznosti med nacionalnim referenčnim laboratorijem in Upravo se uredijo s pogodbo.

## **55. člen**

### **(presoja in preklic določitve nacionalnega referenčnega laboratorija)**

(1) Uprava imenuje tričlansko komisijo za izvajanje presoje nacionalnih referenčnih uradnih laboratorijev. Komisija izda poročilo o presoji z morebitnimi priporočili za izboljšanje delovanja nacionalnega referenčnega laboratorija. Ne glede na prejšnji stavek se za poročilo o presoji šteje tudi poročilo nacionalne akreditacijske službe. Laboratorij v dvajsetih dneh po prejetju poročila o presoji s priporočili pošlje komisiji odgovor o izvedbi priporočil z načrtom izvedbe priporočil.

(2) V primeru ugotovljenih kršitev oziroma neskladnosti, odkritih v postopku izvajanja presoje, Uprava v celoti ali v zvezi z nekaterimi nalogami prekliče določitev nacionalnega referenčnega laboratorija in za preostanek obdobja brez javnega poziva za nacionalni referenčni laboratorij določi drug nacionalni referenčni laboratorij.

(3) Do določitve drugega laboratorija iz prejšnjega odstavka lahko Uprava začasno sodeluje z drugim referenčnim laboratorijem v Republiki Sloveniji ali državi članici EU.

## **6. ORGANIZACIJE ZA SENZORIČNO OCENJEVANJE**

## **56. člen**

### **(organizacije za senzorično ocenjevanje kmetijskih proizvodov in živil)**

(1) Za senzorično ocenjevanje kmetijskih proizvodov in živil v postopku ugotavljanja skladnosti je pristojna Uprava.

(2) Za naloge ugotavljanja skladnosti iz prejšnjega odstavka Uprava podeli javno pooblastilo organizacijam za senzorično ocenjevanje kmetijskih proizvodov ali živil za obdobje do deset let.

(3) Uprava glede na potrebe z javnim pozivom na osrednjem spletnem mestu državne uprave pozove organizacije za senzorično ocenjevanje kmetijskih proizvodov in živil, da vložijo vlogo z dokazili o izpolnjevanju tehničnih, organizacijskih in kadrovskih pogojev.

(4) Če pravni akti EU določajo, da mora biti organizacija za senzorično ocenjevanje akreditirana, je treba vlogi priložiti akreditacijsko listino, ki jo je izdala Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice EU, ki ima z Evropskim združenjem za akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij.

(5) Če pravni akti EU ne predpisujejo akreditacije, Uprava odloči, ali organizacija za senzorično ocenjevanje izvaja senzorično ocenjevanje v skladu z zahtevami iz standarda SIST EN ISO/ IEC 17025.

(6) O vlogi iz tretjega odstavka tega člena odloči predstojnik Uprave z odločbo v upravnem postopku.

(7) Medsebojna razmerja med Upravo in organizacijo za senzorično ocenjevanje se uredijo s pogodbo.

(8) Javno pooblastilo lahko pred potekom časa preneha sporazumno. Če organizacija iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi oziroma pogodbo, ji predstojnik Uprave z odločbo odvzame pooblastilo.

(9) Minister predpiše tehnične, organizacijske in kadrovske pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za senzorično ocenjevanje, ter način presojanja ustreznosti izvajanja metod za senzorično ocenjevanje organizacije za senzorično ocenjevanje iz petega odstavka tega člena, razen če ni s pravnimi akti EU drugače določeno.

## **57. člen**

### **(preverjanje senzoričnih lastnosti deviških oljčnih olj)**

(1) Za namen uradnega nadzora preverjanje senzoričnih lastnosti deviških oljčnih olj iz [Priloge I Delegirane uredbe 2022/2104/EU](#) izvaja Uprava.

(2) Za preverjanje senzoričnih lastnosti deviških olj iz prejšnjega odstavka Uprava podeli javno pooblastilo organizaciji, ki je v skladu s prejšnjim členom imenovana za organizacijo za senzorično ocenjevanje oljčnega olja (v nadaljnjem besedilu: organizacija za senzorično ocenjevanje oljčnega olja), v okviru katere deluje ocenjevalna komisija (v nadaljnjem besedilu: uradni panel), ki je lahko pravna oseba zasebnega ali javnega prava.

(3) Uradni panel iz prejšnjega odstavka na podlagi vloge organizacije za senzorično ocenjevanje oljčnega olja imenuje Uprava za deset let, če izpolnjuje pogoje, zahtevane v dokumentih Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: IOC) za priznavanje panelov, in pogoje iz tega zakona. Uradni panel vodi seznam ocenjevalcev v panelu in koordinira njihovo delo.

(4) Organizacija za senzorično ocenjevanje oljčnega olja izvaja usposabljanje za ocenjevalce za zaznavanje in prepoznavanje osnovnih značilnosti deviških oljčnih olj in jim po končanem usposabljanju izda potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki je javna listina.

(5) Ministrstvo za namen spremljanja in nadzora vodi seznam uradnih panelov in ocenjevalcev. Seznam vsebuje podatke o organizaciji za senzorično ocenjevanje oljčnega olja, v okviru katere deluje uradni panel, osebno ime, naslov, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) vodje uradnega panela ter ocenjevalcev.

(6) Minister predpiše podrobnejše pogoje za uradni panel in ocenjevalce, vsebino in način usposabljanja za vodje in ocenjevalce v uradnem panelu, vsebino potrdila o opravljenem usposabljanju, sestavo uradnega panela ter način predložitve podatkov o uradnem panelu ter ocenjevalcih ministrstvu.

## **58. člen**

### **(tehnični paneli)**

(1) Na zahtevo in na stroške proizvajalcev deviškega oljčnega olja ocenjevanje senzoričnih lastnosti deviškega oljčnega olja izvajajo tehnični ocenjevalci deviškega oljčnega olja (v nadaljnjem besedilu: tehnični paneli).

(2) Organizacija za senzorično ocenjevanje oljčnega olja izvaja usposabljanje za ocenjevalce deviškega oljčnega olja za zaznavanje in prepoznavanje osnovnih značilnosti deviških oljčnih olj in po končanem usposabljanju izda potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki je javna listina.

(4) Pravna oseba, ki deluje na področju oljkarstva in izpolnjuje pogoje glede usposobljenosti vodje tehničnega panela, usposobljenosti in števila tehničnih ocenjevalcev deviškega oljčnega olja, pri organizaciji za senzorično ocenjevanje oljčnega olja pripravi vzpostavitev tehničnega panela.

(5) Organizacija za senzorično ocenjevanje oljčnega olja za namen spremljanja in nadzora vodi seznam tehničnih panelov in tehničnih ocenjevalcev deviškega oljčnega olja. Seznam vsebuje ime tehničnega panela, pravno osebo, ki je pripravi tehnični panel, osebno ime, naslov in EMŠO vodje panela ter ocenjevalcev.

(6) Minister predpiše pogoje glede usposobljenosti vodje tehničnega panela, usposobljenosti in števila tehničnih ocenjevalcev deviškega oljčnega olja, sestavo tehničnega panela, vsebino in način usposabljanja za vodjo panela in ocenjevalce v tehničnem panelu ter vsebino potrdila o opravljenem usposabljanju.

## **V. ZMANJŠEVANJE IZGUB HRANE IN KOLIČIN ODPADNE HRANE**

### **59. člen**

#### **(doniranje hrane)**

(1) Doniranje hrane je brezplačno razdeljevanje presežne hrane, ki izpolnjuje vse predpisane zahteve iz [Uredbe 178/2002/ES](#) in ne pomeni izvajanja postopkov dodelitve materialne pomoči iz sredstev EU za odpravo prikrasnosti in socialne izključenosti.

(2) Donatorji hrane so pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane v verigi preskrbe s hrano in ki v svojem poslovnem procesu hrano darujejo posrednikom pri razdeljevanju donirane hrane za humanitarne namene.

(3) Posredniki pri razdeljevanju donirane hrane so humanitarne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, invalidske organizacije v skladu z zakonom, ki ureja invalidske organizacije, nevladne organizacije v javnem interesu za opravljanje humanitarne dejavnosti na področju socialnega varstva ter javni zavodi, ki delujejo na področju socialnega varstva, ki razdeljujejo donirano hrano upravičencem iz petega odstavka tega člena.

(4) Donatorji hrane iz drugega odstavka tega člena in posredniki pri razdeljevanju donirane hrane iz prejšnjega odstavka so nosilci živilske dejavnosti v skladu z [Uredbo 178/2002/ES](#), ki so odgovorni za varnost hrane, nadzor nad njo v skladu z [Uredbo 178/2002/ES](#) in izpolnjevanje splošnih pogojev o higieni hrane iz [Uredbe 853/2004/ES](#) ter so vpisani v register obratov, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja varno hrano in krmo.

(5) Upravičenci za prejem donirane hrane so osebe, za katere posrednik pri razdeljevanju donirane hrane iz tega člena, na podlagi notranjih pravil in dokazil upravičencev ugotovi, da so potrebne pomoči za določeno obdobje.

## **60. člen**

### **(sofinanciranje opreme oziroma drugih stroškov za potrebe razdeljevanja donirane hrane)**

(1) Ministrstvo lahko za spodbujanje doniranja hrane posrednikom pri razdeljevanju donirane hrane sofinancira nakup opreme oziroma druge stroške, povezane z doniranjem hrane.

(2) Ministrstvo izvaja sofinanciranje iz prejšnjega odstavka z javnimi razpisi v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

## **61. člen**

### **(spremljanje količin donirane hrane)**

(1) Za namen spremljanja količin donirane hrane donatorji hrane enkrat letno, najpozneje do 31. marca za prejšnje koledarsko leto, poročajo ministrstvu o količinah donirane hrane.

(2) Minister predpiše podrobnejše pogoje, način poročanja in vodenje evidence o količinah donirane hrane.

## **62. člen**

### **(certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane)**

(1) Pridelovalci, predelovalci, distributerji, trgovci in obrati javne prehrane lahko pridobijo certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane, če izkažejo aktivnosti za manj izgub hrane in odpadne hrane, pri čemer morajo upoštevati hierarhijo ravnanja z odpadno hrano iz strategije, ki ureja manj izgub hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano. Pridobitelj certifikata iz tega člena lahko uporablja predpisani znak »manj izgub hrane in odpadne hrane«.

(2) Izdajo certifikata, kontrolo aktivnosti iz prejšnjega odstavka in razveljavitev ali odvzem izdanih certifikatov opravljajo organizacije za kontrolo in certificiranje, pri čemer se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo postopek odločanja o skladnosti za sheme kakovosti.

(3) Minister predpiše podrobnejše pogoje o pridobitvi certifikata iz tega člena, o tem, kaj se šteje za aktivnosti, ki se izvajajo za manj izgub hrane in odpadne hrane, način označevanja oziroma obveščanja o pridobljenem certifikatu, veljavnost izdanih certifikatov ter grafično podobo znaka »manj izgub hrane in odpadne hrane«.

## **VI. ZBIRANJE PODATKOV V VERIGI PRESKRBE S HRANO**

## **63. člen**

### **(zbiranje podatkov)**

(1) Agencija za namen podpore sektorjem na podlagi izvedenih analiz pridobljenih podatkov zbira in obdeluje podatke v verigi preskrbe s hrano, in sicer spremlja gibanje cen, količine ter porekla kmetijskih in živilskih proizvodov deležnikov v verigi preskrbe s hrano.

(2) Podatki, ki se zbirajo, so odkupne in prodajne ponderirane cene na enoto, odkupljene in prodane količine ter podatki o poreklu za kmetijske in živilske proizvode.

(3) Odkupna in prodajna ponderirana cena na enoto iz prejšnjega odstavka je povprečna cena kmetijskih ali živilskih proizvodov v posamezni kategoriji. Izračuna se kot vsota zmnožkov cene in količine posameznih kmetijskih ali živilskih proizvodov, ki se deli z vsoto količin teh kmetijskih ali živilskih proizvodov.

(4) Odkupna ponderirana cena na enoto iz drugega odstavka tega člena je realizirana cena brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), po kateri predelovalec, posrednik ali trgovec kupi in plača kmetijske ali živilske proizvode.

(5) Prodajna ponderirana cena na enoto iz drugega odstavka tega člena je cena brez DDV, po kateri pridelovalec, predelovalec, posrednik ali trgovec proda in prejme plačilo za kmetijske ali živilske proizvode.

(6) Zbrani podatki se vnašajo v informacijski sistem agencije iz 65. člena tega zakona.

(7) Agencija na podlagi zbranih podatkov pripravi poročila za ministrstvo. Podatki v poročilih so v psevdoanonimizirani obliki. Ministrstvo na podlagi poročil agencije izvede analize, ki prikazujejo gibanje cen, količin in porekla ter stanje v verigi preskrbe s hrano za posamezne sektorje po skupinah deležnikov v verigi. Izsledke analiz ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(8) Minister podrobneje določi zbiranje podatkov v verigi preskrbe s hrano, predpiše vrste kmetijskih in živilskih proizvodov, za katere se zbirajo podatki, način pošiljanja in druge podrobnejše pogoje za izvedbo zbiranja podatkov.

## **64. člen**

### **(zavezanci za pošiljanje podatkov)**

(1) Zavezanci za pošiljanje podatkov iz prejšnjega člena so:

- pridelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik in prideluje ter prodaja lastne kmetijske proizvode ter po zadnji javno dostopni bilanci spada med mikro, mala, srednja ali velika podjetja;
- posrednik, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če odkupuje kmetijske ali živilske proizvode za namen prodaje naprej v predelavo ali trženje in po zadnji javno dostopni bilanci spada med mala, srednja ali velika podjetja;
- predelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če opravlja dejavnost proizvodnje živil in po zadnji javno dostopni bilanci spada med mala, srednja ali velika podjetja;
- trgovec, ki je pravna oseba ter opravlja trgovinsko dejavnost z živili in po zadnji javno dostopni bilanci spada med srednja ali velika podjetja.

(2) Za namene tega člena so:

- mikro podjetja tista podjetja, ki imajo v zadnjem poslovnem letu, za katero so bilance javno dostopne, od 250.000 do 2.000.000 eurov letnega prometa;
- mala podjetja tista podjetja, ki imajo v zadnjem poslovnem letu, za katero so bilance javno dostopne, nad 2.000.000 do 10.000.000 eurov letnega prometa;
- srednja podjetja tista podjetja, ki imajo v zadnjem poslovnem letu, za katero so bilance javno dostopne, nad 10.000.000 do 50.000.000 eurov letnega prometa;
- velika podjetja tista podjetja, ki imajo v zadnjem poslovnem letu, za katero so bilance javno dostopne, nad 50.000.000 eurov letnega prometa.

(3) Javno dostopne bilance iz tega člena so bilance, ki so razvidne iz javne objave letnih poročil poslovnih subjektov pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

## **65. člen**

### **(informacijski sistem za spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano)**

Informacijski sistem za spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano je sistem za zbiranje in obdelavo podatkov o cenah, količinah in poreklu kmetijskih in živilskih proizvodov, ki ga vodi agencija. Podatke v informacijski sistem za spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano vnašajo zavezanci iz prejšnjega člena.

## **VII. VERIGA PRESKRBE S KMETIJSKIMI IN ŽIVILSKIMI PROIZVODI**

## **66. člen**

### **(pomen izrazov za namene tega poglavja)**

(1) Ne glede na 8. in 26. točko 2. člena tega zakona za izvajanje tega poglavja kmetijski in živilski proizvodi pomenijo proizvode iz [Priloge I Pogodbe o delovanju EU](#) in druge proizvode, ki so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov iz navedene priloge.

(2) Ne glede na prvi odstavek 5. člena tega zakona za izvajanje tega poglavja veriga preskrbe s hrano pomeni verigo preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi.

## **67. člen**

### **(področje uporabe)**

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov, pri kateri je dobavitelj ali kupec ali oba ustanovljena v EU.

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za storitve, ki jih kupec opravlja za dobavitelja, če so izrecno navedene v tem poglavju.

(3) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za pogodbe med dobavitelji in potrošniki.

## **68. člen**

### **(plačilni roki)**

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, plačilni rok za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 30 dni od dneva dostave ali prejetja računa. V primeru redne dostave hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 30 dni od zadnje dostave ali od dneva prejetja računa. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode začnejo teči od dneva dostave ali od dneva prejetja računa, v primeru redne dostave pa po koncu dogovorjenega roka, v katerem je bila opravljena dostava, ali od dneva prejetja računa, pri čemer se upošteva poznejši datum.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, plačilni rok za druge kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 60 dni od dneva dostave ali prejetja računa. V primeru redne dostave drugih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 60 dni od zadnje dostave ali od dneva prejetja računa. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za druge kmetijske in živilske proizvode začnejo teči od dneva dostave ali od dneva prejetja računa, v primeru redne dostave pa po koncu dogovorjenega roka, v katerem je bila opravljena dostava, ali od dneva prejetja računa, pri čemer se upošteva poznejši datum.

(3) Hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi iz prvega odstavka tega člena so proizvodi, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni za prodajo v 30 dneh po spravilu pridelka, proizvodnji ali predelavi, med katere štejejo:

1. sveže sadje in zelenjava iz [Priloge I Uredbe 1308/2013/EU](#);
2. svež krompir;
3. mleko in mlečni proizvodi, ki niso sterilizirani;
4. predpakirano in nepredpakirano sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, drobovina in notranji organi;
5. nepredpakirani presni in pasteurizirani mesni proizvodi;
6. sveže ribe, raki in mehkužci;
7. jajca v lupini;
8. sveže gobe in zelišča;
9. predpakirani in nepredpakiran kruh in pekovsko pecivo;
10. nepredpakirani fini pekovski proizvodi.

(4) Drugačen dogovor o dolžini plačilnega roka iz tega člena je ničen.

## **69. člen**

### **(izjeme pri plačilnih rokih)**

(1) Določbe prejšnjega člena se ne uporabljajo za plačila:

1. kupca dobavitelju, kadar se taka plačila izvedejo v okviru šolske sheme na podlagi 23. člena [Uredbe 1308/2013/EU](#);
2. oseb javnega prava, ki zagotavljajo zdravstveno varstvo, iz točke (b) četrtega odstavka 4. člena [Direktive 2011/7/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L št. 48 z dne 23. 2. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2011/7/EU](#));
3. po pogodbah o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina in njihovimi neposrednimi kupci, če so:
  - posebni plačilni pogoji za prodajne posle, vključeni v standardne pogodbe, za katere so države članice EU na podlagi 164. člena [Uredbe 1308/2013/EU](#) pred 1. januarjem 2019 določile, da so zavezujoče, in če države članice EU to razširitev standardnih pogodb s tem datumom obnovijo brez večjih sprememb plačilnih pogojev v škodo dobaviteljev grozdja ali grozdnega mošta, in
  - pogodbe o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina in njihovimi neposrednimi kupci večletne ali postanejo večletne v skladu z [Uredbo 1308/2013/EU](#).

(2) Določbi prvega in drugega odstavka prejšnjega člena se ne uporabljata za:

1. posledice zamud pri plačilih in pravna sredstva iz [Direktive 2011/7/EU](#) in zakona, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih,
2. primere, v katerih se kupec in dobavitelj dogovorita o klavzuli o porazdelitvi vrednosti v skladu s [172.a členom Uredbe 1308/2013/EU](#).

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek prejšnjega člena je plačilni rok za grozdje ali grozdni mošt za proizvodnjo vina 30 dni od datuma dostave oziroma 30 dni od datuma določitve zneska za plačilo, pri čemer se upošteva poznejši datum.

## 70. člen

### **(nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi)**

(1) Nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi (v nadaljnjem besedilu: nedovoljena ravnanja) so tista, s katerimi kupec s svojo znatno tržno močjo, razvidno iz letnega prometa v skladu z 12. točko 2. člena tega zakona, še zlasti v razmerju do dobavitelja, in v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji izkorišča dobavitelja.

(2) Šteje se, da ima kupec znatno tržno moč, če letni promet, ki je ustvarjen v preteklem letu:

1. s strani dobavitelja ne presega 2.000.000 eurov, s strani kupca pa presega 2.000.000 eurov;
2. s strani dobavitelja presega 2.000.000 eurov, vendar ne presega 10.000.000 eurov, in s strani kupca pa presega 10.000.000 eurov;
3. s strani dobavitelja presega 10.000.000 eurov, vendar ne presega 50.000.000 eurov, in s strani kupca pa presega 50.000.000 eurov;

4. s strani dobavitelja presega 50.000.000 eurov, vendar ne presega 150.000.000 eurov, s strani kupca pa presega 150.000.000 eurov;
5. s strani dobavitelja presega 150.000.000 eurov, vendar ne presega 350.000.000 eurov, s strani kupca pa presega 350.000.000 eurov.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se določbe tega člena uporabljajo tudi za dobavitelje kmetijskih in živilskih proizvodov, katerih letni promet ne presega 350.000.000 eurov, vsem kupcem, ki so javni organi.

(4) Nedovoljena ravnanja so:

1. plačila, ki niso povezana s prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov dobaviteljev;
2. povračilo za uvrstitev, ohranitev ali širjenje asortimenta oziroma posameznih proizvodov;
3. povračilo za skladiščenje, razstavljanje ali postavitve proizvodov na police na prodajnih mestih, za omogočanje dostopnosti takih proizvodov na trgu, stroške osebja za opremljanje prostorov, uporabljenih za prodajo dobaviteljevih proizvodov, razen če se dobavitelj in kupec o tem jasno, nedvoumno in vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih, katerih realizacijo je mogoče dokazati;
4. zaračunavanje stroškov promocije, oglaševanja in trženja kmetijskih in živilskih proizvodov, razen če se dobavitelj in kupec o tem pisno, jasno, nedvoumno in vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih, katerih realizacijo je mogoče dokazati;
5. povračilo stroškov za sklenitev pogodbe;
6. prispevek za širitev prodajne mreže trgovine, izboljšanje ali preureditve prodajnih mest, povečanje skladiščnih zmogljivosti, širitev distribucijskega omrežja in podobne aktivnosti;
7. vračilo neprodanih hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov in proizvodov, katerih rok uporabe je še najmanj ena tretjina obdobja od dostave do poteka roka uporabe, ne da bi kupec plačal za te neprodane proizvode ali ne da bi plačal za odstranitev teh proizvodov ali oboje, razen če je bilo vračilo kmetijskih in živilskih proizvodov, ki niso hitro pokvarljivi, jasno, nedvoumno in vnaprej dogovorjeno v pogodbi o dobavi ali v poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, katerih realizacijo je mogoče dokazati;
8. plačilo blaga, ki ni bilo prodano v času trajanja akcije, po nabavnih akcijskih cenah;
9. redno ali nesorazmerno zaračunavanje popusta za plačilo računov pred rokom zapadlosti;
10. zaračunavanje nadomestila za zmanjšanje prometa, prodaje ali marže zaradi zmanjšane prodaje določenega blaga;
11. nespoštovanje plačilnih rokov iz tega zakona;
12. neprevzemanje dogovorjenih količin proizvodov v skladu z dogovorjeno dinamiko odkupa, če ta odstopa od dogovora za več kot 25 %;
13. pogojevanje sklenitve pogodbe oziroma poslovnega sodelovanja s protidobavo po nekonkurenčnih pogojih;
14. zahteva po ekskluzivnosti prodaje posameznega blaga, razen za blago, ki je proizvedeno za prodajo po trgovinski blagovni znamki ali na zahtevo stranke in na podlagi strankinih specifikacij proizvoda;

15. pogojevanje sklenitve ali podaljšanja pogodbe ali prevzema proizvodov z zahtevo po proizvodnji in dobavi proizvodov za trgovinsko blagovno znamko, ki se štejejo za zamenljive s proizvodi blagovnih znamk proizvajalca;
16. zahteva kupca, da dobavitelj ne prodaja proizvodov tretjim strankam po nižjih cenah od tistih, ki jih plača sam;
17. odpoved naročila hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov v tako kratkem roku, da za dobavitelja ni mogoče razumno pričakovati, da bo našel nadomestni način za trženje ali uporabo teh proizvodov; odpoved v roku, krajšem od 30 dni, se vedno šteje kot kratek rok;
18. diskriminatorno ali nesorazmerno zaračunavanje nadomestila za razkladanje dobavljenega blaga;
19. zahteva po plačilu za poslabšanje ali izgubo kmetijskih in živilskih proizvodov ali za oboje, kar se zgodi v prostorih kupca ali po prenosu lastništva na kupca, če takšno poslabšanje ali izguba kmetijskih in živilskih proizvodov ni posledica malomarnosti ali krivde dobavitelja;
20. prenos poslovnega tveganja na stranko po dobavi za globe ali druge kazni, razen če je globa ali druga kazen izrečena zaradi pomanjkljivosti blaga, za katero je odgovoren dobavitelj;
21. določanje nesorazmernih pogodbenih kazni;
22. prepoved odstopa terjatev;
23. zavrnitev pisne potrditve pogojev pogodbe o dobavi med kupcem in dobaviteljem ali neizpolnjevanje obveznosti iz 72. člena tega zakona glede pisne oblike oziroma obveznih sestavin pogodbe;
24. enostranska sprememba pogojev pogodbe o dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov, ki zadevajo pogostost, način, kraj, roke, obseg dobave ali dostave kmetijskih in živilskih proizvodov, standarde kakovosti, plačilne pogoje, cene ali opravljanje storitev;
25. kupčeva protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti dobavitelja v skladu z zakonom, ki ureja poslovno skrivnost;
26. grožnje kupca s povračilnimi ukrepi (npr. umik proizvodov iz ponudbe, zmanjšanje naročenih količin proizvodov ali prekinitve določenih storitev, ki jih kupec opravlja za dobavitelja, kot so trženje ali promocije proizvodov dobavitelja) oziroma izvedba takšnih ukrepov, če dobavitelj uveljavlja svoje pogodbene ali zakonske pravice, vključno z vložitvijo prijave pri organih iz 74. člena tega zakona ali s sodelovanjem s temi organi med postopkom;
27. zahteva kupca po nadomestilu za stroške, nastale pri proučevanju prijave strank v zvezi s prodajo dobaviteljevih proizvodov, čeprav ne gre za dobaviteljevo malomarnost ali krivdo;
28. prodaja kmetijskih in živilskih proizvodov pod nabavno ceno, to je pod ceno, po kateri je bil proizvod nabavljen v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, ki se ji prišteje DDV in odštejejo vsi popusti. Ne glede na prejšnji stavek je prodaja pod nabavno ceno dovoljena pri:
  - prodaji kmetijskih in živilskih proizvodov v obdobju tik pred iztekom roka uporabe,
  - popolni razprodaji zalog kmetijskih in živilskih proizvodov zaradi zaprtja obrata, stečaja ali likvidacije podjetja,

- prodaji kmetijskih in živilskih proizvodov zaradi umika iz ponudbe,
- prodaji kmetijskih in živilskih proizvodov iz drugih razlogov, ki ne preprečujejo, omejujejo ali izkrivljajo tržne konkurence.

(5) Na glede na 4. točko prejšnjega odstavka je dobaviteljevo celotno ali delno kritje stroškov popustov za kmetijske in živilske proizvode, ki jih je kupec prodal v okviru promocije, prepovedano, razen če kupec pred promocijo opredeli trajanje promocije in pričakovano količino kmetijskih in živilskih proizvodov, ki bodo naročeni po znižani ceni.

(6) Kadar kupec za primere nedovoljenih ravnanj iz 3. in 4. točke četrtega odstavka tega člena zahteva plačilo, dobavitelju zagotovi pisno oceno plačil na enoto ali skupnih plačil ter pisno oceno stroškov in podlago za to oceno, ki je lahko v obliki cenika storitev ali cenika marketinških oziroma promocijskih aktivnosti.

(7) Nedovoljena ravnanja iz četrtega odstavka tega člena so obvezne določbe, ki se uporabljajo v vseh primerih, ki spadajo na področje uporabe nedovoljenih ravnanj iz tega zakona, ne glede na morebitne drugačne določbe v pogodbi.

(8) Če pogodba vsebuje nedovoljena ravnanja iz tega člena, so takšna pogodbeno določila nična.

(9) Prodaja posameznega kmetijskega ali živilskega proizvoda pod nabavno ceno iz 28. točke četrtega odstavka tega člena se šteje za nedovoljeno ravnanje le, če vlada do 1. decembra tekočega leta za naslednje koledarsko leto tako nedovoljeno ravnanje predpiše na podlagi analize iz 63. člena tega zakona, ki jo pripravi ministrstvo, in letne analize varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano iz 9. točke prvega odstavka 77. člena tega zakona.

## **71. člen**

### **(pogodbena razmerja v sektorju mleka in mlečnih proizvodov)**

(1) Pogodbe, katerih predmet je odkup surovega mleka, namenjenega predelavi, in se sklenejo med proizvajalcem mleka in odkupovalci oziroma predelovalci mleka, morajo izpolnjevati pogoje iz pravnih aktov EU, ki urejajo skupno ureditev trgov kmetijskih proizvodov, in morajo biti sklenjene v pisni obliki.

(2) Vlada predpiše podrobnejše pogoje iz tega člena.

## **72. člen**

### **(pisnost pogodb)**

(1) Pogodbe v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi morajo biti pred dobavo blaga sklenjene v pisni obliki in vsebovati naslednje obvezne sestavine:

1. okvirno vrednost prometa in okvirni cenik blaga;
2. okvirno količino blaga in okvirni časovni razpored dobave blaga, če gre za blago iz 68. člena tega zakona;
3. trajanje pogodbe, ki se lahko sklene za določen ali nedoločen čas z določbami o odpovedi;
4. podrobnosti o plačilnih rokih in postopkih;

5. načine dobave blaga;

6. pravila, ki se uporabljajo za spremembo cene blaga, ki vsebujejo rok, v katerem mora pogodbeni stranka odgovoriti na prejeti predlog za spremembo cene blaga, ki ne sme biti daljši od 45 dni, in

7. pravila, ki se uporabijo v primeru višje sile.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek pisne pogodbe niso obvezne, če neto vrednost pogodb med dvema subjektoma v posameznem koledarskem letu ne preseže 20.000 eurov, za ta del pa morajo biti izdane dobavnice ali odkupni blok, razen če dobavitelj od kupca zahteva sklenitev pisne pogodbe.

(3) Za pogodbe iz prejšnjega člena se ta člen ne uporablja.

(4) Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se ne uporabljata, če pogodba o dobavi zadeva proizvode, ki jih član organizacije proizvajalcev, vključno z zadrugo, odda organizaciji proizvajalcev, katere član je dobavitelj, če statut te organizacije proizvajalcev ali pravila in odločitve, ki so v njem določeni ali iz njega izhajajo, vsebujejo določbe s podobnimi učinki, kot so o dobavi določene v pogodbi.

## **73. člen**

### **(dolžno nadzorstvo)**

(1) Vodstveni ali nadzorni organ kupca iz 70. člena tega zakona mora redno in strokovno izvajati nadzor nad vsemi subjekti podjetja, tako da oblikuje ustrezne delovne procese ter nadzoruje in preverja ravnanje podjetja, zaposlenih in zunanjih sodelavcev podjetja, ki ravna v imenu podjetja, da ne pride do kršitev iz 70. člena tega zakona.

(2) Vodstveni ali nadzorni organ kupca iz 70. člena tega zakona odgovornosti za izvajanje dolžnega nadzorstva iz prejšnjega odstavka ne more prenesti na drugo odgovorno osebo.

## **74. člen**

### **(prijave)**

(1) Dobavitelji lahko vložijo prijave nedovoljenih ravnanj v Republiki Sloveniji pri Javni agenciji Republike Slovenije za varstvo konkurence ali pri izvršilnem organu v državi članici EU, v kateri je ustanovljen dobavitelj, ali pri izvršilnem organu v državi članici EU, v kateri je ustanovljen kupec, za katerega se sumi, da je izvajal nedovoljena ravnanja.

(2) Organizacije proizvajalcev, druge organizacije dobaviteljev in združenja takšnih organizacij lahko vložijo prijavo iz prejšnjega odstavka na zahtevo enega ali več svojih članov ali, na zahtevo enega ali več članov njihovih članic organizacij, če ti člani menijo, da so prizadeti zaradi nedovoljenih ravnanj. Druge organizacije, ki zastopajo dobavitelje, lahko na zahtevo dobavitelja in v njegovem interesu vložijo prijavo, če so takšne organizacije neodvisne nepridobitne pravne osebe.

(3) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejme potrebne ukrepe za ustrezno zaščito identitete prijavitelja, članov ali dobaviteljev iz tega člena ter za

ustrezno zaščito vseh drugih informacij, v zvezi s katerimi prijavitelj meni, da bi razkritje takih informacij škodovalo interesom prijavitelja, članov ali dobaviteljev. Prijavitelj opredeli morebitne informacije, v zvezi s katerimi zahteva zaupnost.

(4) Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence po prejemu prijave iz prvega ali drugega odstavka tega člena meni, da ni zadostne podlage za obravnavo prijave, v roku, ki ni daljši od 30 dni po obravnavi prijave, o tem obvesti prijavitelja.

(5) Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence ugotovi eno ali več nedovoljenih ravnanj iz 70. člena tega zakona, od kupca zahteva, da preneha izvajati nedovoljena ravnanja.

## **75. člen**

### **(sodelovanje med izvršilnimi organi)**

(1) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sodeluje na področju odpravljanja nepravilnosti v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi z drugimi izvršilnimi organi držav članic EU in z Evropsko komisijo pri postopkih s čezmejno razsežnostjo.

(2) Ministrstvo in Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence skleneta letno pogodbo o financiranju izvajanja aktivnosti Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence iz tega člena, v kateri se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila.

## **76. člen**

### **(poročanje)**

(1) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence vsako leto do 15. marca na svoji spletni strani objavi letno poročilo o svojih dejavnostih s področja nedovoljenih ravnanj v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Poročilo za vsak zaključeni postopek vsebuje kratek opis zadeve, rezultat postopka in po potrebi sprejeto odločitev, pri čemer veljajo zahteve glede zaupnosti iz tretjega odstavka 74. člena tega zakona.

(2) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence do 15. marca vsako leto Evropski komisiji pošlje poročilo o nedovoljenih ravnanjih v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Poročilo vsebuje zlasti vse ustrezne podatke o uporabi in izvrševanju določb tega poglavja v prejšnjem letu.

## **VIII. VARUH ODNOSOV V VERIGI PRESKRBE S HRANO**

## **77. člen**

### **(varuh)**

(1) Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano (v nadaljnjem besedilu: varuh):

1. spremlja ravnanja deležnikov v verigi preskrbe s hrano;

2. na svojem spletnem mestu objavlja primere dobrih poslovnih praks in predstavlja nedovoljena ravnanja;
3. ozavešča deležnike v verigi preskrbe s hrano in obvešča javnost o svojem delovanju;
4. mesečno spremlja novo ustanovljena podjetja v verigi preskrbe s hrano in jih ozavešča o nedovoljenih ravnanjih;
5. izvaja pregled stanja odnosov v verigi po posameznih sektorjih;
6. predlaga deležnikom ukrepe za boljše delovanje verige preskrbe s hrano;
7. ministrstvu redno poroča o predlaganih ukrepih;
8. aktivno spodbuja alternativno reševanje sporov;
9. pripravi letno analizo o nabavnih in prodajnih cenah v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi za namen ugotovitve prodaje posameznega kmetijskega ali živilskega proizvoda pod nabavno ceno, ki vključuje stanje za posamezen kmetijski ali živilski proizvod pri najmanj desetih pridelovalcih, ki so mikro ali mala podjetja v skladu z drugim odstavkom 64. člena tega zakona, ter najmanj treh predelovalcih, najmanj treh posrednikih in najmanj štirih trgovcih, ki so mala, srednja ali velika podjetja v skladu z drugim odstavkom 64. člena tega zakona. Iz analize mora biti jasno razvidno, za katere kmetijske in živilske proizvode se predlaga prepoved prodaje pod nabavno ceno.

(2) Varuh prijavi Javni agenciji Republike Slovenije za varstvo konkurence morebitna nedovoljena ravnanja.

(3) Poleg obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena varuh:

1. vsak mesec obišče najmanj pet deležnikov, ki delujejo kot dobavitelji, pridelovalci, predelovalci, posredniki, ali trgovci;
2. pripravi najmanj dve novinarski konferenci na leto, na katerih predstavi vsebino svojega dela;
3. pripravi najmanj dva strokovna dogodka na leto s področja verige preskrbe s hrano;
4. do desetega delovnega dne v naslednjem mesecu pripravi vsebinsko mesečno poročilo ministru in ministru, pristojnemu za trgovino, o svojih aktivnostih in stanju v verigi preskrbe s hrano. Del poročila so podatki za obračun stroškov in izplačilo mesečne nagrade;
5. do 30. aprila za preteklo koledarsko leto pripravi letno poročilo o opravljenem delu ter predlaga sprejetje ukrepov, ki pozitivno vplivajo na verigo preskrbe s hrano. Poročilo iz te točke se predloži vladi v seznanitev.

## **78. člen**

### **(imenovanje, razrešitev in financiranje varuha)**

(1) Varuha na predlog ministra in ministra, pristojnega za trgovino, vlada imenuje za pet let.

(2) Minister za varuha predlaga osebo, ki uživa strokovni in moralni ugled v verigi preskrbe s hrano. Predlagani kandidat za varuha ne sme imeti funkcije v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata ter ne sme biti član v organu upravljanja ali

nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, niti ne sme biti kmet, samostojni podjetnik posameznik, ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane. Glede nasprotja interesov in daril se uporabljajo predpisi, ki se uporabljajo za javne uslužbenke.

(3) Za varuha je lahko imenovan kandidat, ki:

1. je državljan Republike Slovenije;
2. obvlada slovenski jezik, kar dokaže s spričevalom o zaključenem srednješolskem izobraževanju;
3. nikoli ni bil pravnomočno obsojen na kazen zapor;
4. ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju pridelave, predelave, distribucije ali prodaje kmetijskih ali živilskih proizvodov;
5. uživa strokovni in moralni ugled.

(4) Varuh je pri svojem delu neodvisen in samostojen ter ravna častno in pošteno.

(5) Vlada na predlog ministra in ministra, pristojnega za trgovino, predčasno razreši varuha, če:

1. to sam zahteva;
2. trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svojega dela;
3. krši obveznosti iz prejšnjega člena;
4. je v času trajanja mandata pravnomočno obsojen na kazen zapor;
5. nastopi funkcijo v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata, če postane član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, ali če postane kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane.

(6) Obstoje kršitve obveznosti iz prejšnjega odstavka presoja tričlanska komisija, sestavljena iz dveh predstavnikov ministrstva in predstavnika ministrstva, pristojnega za trgovino. Komisijo imenuje minister v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino.

(7) Varuh deluje na sedežu ministrstva, ki zagotavlja materialna in finančna sredstva za njegovo delovanje. Varuh je za opravljeno delo upravičen do nagrade v sorazmernem deležu dejansko opravljenega števila ur v višini 46. plačnega razreda javnih uslužbencev in povračila potnih stroškov.

(8) Varuh deluje na področjih spremljanja, ozaveščanja in preprečevanja nedovoljenih ravnanj v verigi preskrbe s hrano pet dni v tednu za poln delovni čas oziroma 40 ur tedensko. Varuh ima uradne ure na sedežu ministrstva po vnaprej določenem urniku, objavljanjem na spletni strani varuha, v obsegu najmanj osem ur tedensko.

(9) Vlada predpiše podrobnejše pogoje o delovanju, predčasni razrešitvi in financiranju varuha.

### **(alternativno reševanje sporov)**

Varuh ne glede na pravico dobaviteljev do vložitve prijav nedovoljenih ravnanj iz 70. člena tega zakona spodbuja prostovoljno uporabo učinkovitih in neodvisnih mehanizmov alternativnega reševanja sporov, kakršen je mediacija, ki jo lahko začnejo dobavitelji ali kupci, da se rešijo njihovi medsebojni spori v zvezi s kupčevimi nedovoljenimi ravnanji.

## **IX. PODPORA PROJEKTOM ZA IZOBRAŽEVANJE IN INFORMIRANJE JAVNOSTI**

### **80. člen**

#### **(ukrep informiranja in promocije kmetijskih proizvodov)**

(1) Za izvajanje ukrepa informiranja in promocije kmetijskih proizvodov, ki se izvaja v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovi promociji, in se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah, je pristojni organ agencija.

(2) Vlada podrobneje določi naloge agencije in način izvajanja ukrepa informiranja in promocije kmetijskih proizvodov, če niso določeni s pravnimi akti EU iz prejšnjega odstavka.

### **81. člen**

#### **(informiranje javnosti o živilstvu in preskrbi s hrano)**

(1) Za izboljšanje informiranosti javnosti o kmetijstvu, živilstvu in preskrbi s hrano ter pomenu lokalne ponudbe, zmanjševanja izgub hrane in odpadne hrane ministrstvo izvaja dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije o posebnih lastnostih kmetijskih proizvodov ali živil, shemah kakovosti, kakovosti kmetijskih proizvodov oziroma živil, večji prepoznavnosti lokalnih proizvodov, verigi preskrbe s hrano, združevanju proizvajalcev, inovativnem pristopu in povečevanju konkurenčnosti pridelave in predelave hrane.

(2) Dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije iz prejšnjega odstavka vključujejo zlasti:

- širjenje informacij in znanj z izobraževanjem, informiranjem in oglaševanjem z različnimi orodji in kanali tržnega komuniciranja;
- organiziranje izobraževalnih in promocijskih dogodkov, pokušanj, razstav, prodajnih obiskov, in udeležbo na sejmih;
- raziskovanje trga, statistične analize in presojo učinkovitosti dejavnosti informiranja in promocije.

(3) Ministrstvo izvaja dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, sredstva pa se lahko dodeljujejo kot državna pomoč v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo pomoči v podporo kmetijstvu, ali državne pomoči po skupinskih izjemah.

### **82. člen**

#### **(nadomestilo za nabavo kmetijskih proizvodov in živil)**

(1) Za namene informiranja javnosti o pomenu uživanja kmetijskih proizvodov in živil lahko ministrstvo pravnim osebam s področja dejavnosti vzgoje in izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva in invalidskega varstva plača nadomestilo za nabavo kmetijskih proizvodov in živil.

(2) Cilj ukrepov iz tega člena je ozaveščanje otrok, učencev, dijakov, študentov, varovancev in strokovnih delavcev o pomenu uporabe kmetijskih proizvodov in živil v prehrani, prednostih pridelave in predelave kmetijskih proizvodov in živil, vlogi kmetijskih in živilskih dejavnosti, možnostih za zmanjševanje količine odpadne hrane, zmanjševanje ogljičnega odtisa, ter vseh ostalih tem, povezanih s trajnostno pridelavo in predelavo živil.

(3) Sredstva za nabavo kmetijskih proizvodov in živil iz tega člena se v celoti zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije. Višina sredstev za izplačilo nadomestila posameznemu javnemu zavodu se določi kot zmnožek nadomestila, ki je določen na posamezno osebo in številom otrok, učencev, dijakov, študentov, varovancev in strokovnih delavcev javnega zavoda.

(4) Minister podrobneje določi upravičence, ukrepe, pogoje glede kmetijskih proizvodov in živil, način izvedbe plačila nadomestila, mehanizme spremljanja porabe teh sredstev ter višino sredstev za dejavnosti iz drugega odstavka tega člena.

### **83. člen**

#### **(javno naročanje živil)**

(1) Naročniki v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, pri izvedbi javnih naročil, ki se nanašajo na živila, upoštevajo delež ekoloških živil in živil iz drugih shem kakovosti.

(2) Naročniki iz prejšnjega odstavka v treh mesecih po plačilu zadnjega računa, ki se nanaša na javno naročilo iz prejšnjega odstavka, pripravijo poročilo, iz katerega so za vsako leto izvedbe javnega naročila razvidne količine vseh prejetih živil ter količine prejetih ekoloških živil in živil iz drugih shem kakovosti, kot je določeno s predpisom, ki ureja zeleno javno naročanje. Končno poročilo naročniki objavijo na svojem spletnem mestu.

### **84. člen**

#### **(zunanja storitev priprave obrokov javnim zavodom)**

Ne glede na zakon, ki ureja javno naročanje, morajo javni zavodi pri javnem naročanju zunanjih storitev priprave obrokov upoštevati cilje, predvsem deleže ekoloških živil in živil iz drugih shem kakovosti, kot jih za javno naročanje gostinskih storitev določa predpis, ki ureja zeleno javno naročanje, ne glede na ocenjeno vrednost javnega naročila.

## **X. POSVETOVALNA TELESNA IN STROKOVNE KOMISIJE**

### **85. člen**

#### **(strokovni svet)**

(1) Strokovni svet je strokovno-posvetovalno telo ministra na področju živilstva in preskrbe s hrano, ki svetuje in predlaga rešitve glede vsebin, ki jih določa ta zakon.

(2) Strokovni svet svetuje oziroma predlaga ministru rešitve glede posameznih strokovnih vprašanj s področja živilstva in preskrbe s hrano.

(3) Člane strokovnega sveta, ki so strokovnjaki s področja živilstva in preskrbe s hrano, s sklepom imenuje in razrešuje minister. Strokovni svet ima 14 članov, in sicer:

1. tri na predlog ministra;
2. enega na predlog javnih visokošolskih zavodov s pedagoškim in znanstvenim delovanjem na področju živilstva;
3. enega na predlog javnih visokošolskih zavodov s pedagoškim in znanstvenim delovanjem na področju agrarne ekonomike;
4. enega na predlog javnih visokošolskih zavodov s pedagoškim in znanstvenim delovanjem na področju ekološke pridelave in predelave;
5. enega na predlog Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije;
6. enega na predlog Zadružne zveze Slovenije;
7. enega na predlog Gospodarske zbornice – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij;
8. enega na predlog Trgovinske zbornice Slovenije;
9. enega na predlog Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije;
10. enega predstavnika nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu na področju potrošnikov, na predlog ministrstva, pristojnega za varstvo potrošnikov;
11. enega na predlog Nacionalnega inštituta za javno zdravje;
12. enega predstavnika nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju podnebnih sprememb, na predlog ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe.

(4) Predsednik strokovnega sveta je minister ali drug predstavnik ministrstva, ki ga pooblasti minister.

(5) Strokovni svet sklicuje predsednik strokovnega sveta, če je treba obravnavati posamezna strokovna vprašanja s področja živilstva in preskrbe s hrano. Ne glede na prejšnji stavek se strokovni svet skliče najmanj enkrat letno.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko predsednik strokovnega sveta na sejo strokovnega sveta povabi tudi druge strokovnjake z zadevnega področja.

(7) Člani strokovnega sveta so imenovani za čas trajanja mandata ministra in so lahko ponovno imenovani.

(8) Kritje materialnih stroškov in strokovno-administrativna dela za strokovni svet zagotavlja ministrstvo.

### **(strokovna komisija)**

(1) Če je za odločanje o posameznih vsebinah iz tega zakona potrebno dodatno strokovno znanje, se lahko imenuje strokovna komisija, ki poda neobvezno in obrazloženo strokovno mnenje.

(2) Minister predpiše področje delovanja, sestavo, pogoje za imenovanje, naloge strokovne komisije, način obvladovanja nasprotja interesov, način delovanja komisije in druge podrobnejše pogoje za posamezno strokovno komisijo iz prejšnjega odstavka.

(3) Minister imenuje strokovno komisijo iz tega člena.

## **XI. SISTEM ZNANJA IN INOVACIJ V ŽIVILSTVU IN PRESKRBI S HRANO**

### **87. člen**

#### **(sistem znanja in inovacij v živilstvu in preskrbi s hrano)**

Sistem znanja in inovacij v kmetijstvu (sistem AKIS) se v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, uporablja tudi za področje živilstva in preskrbe s hrano.

### **88. člen**

#### **(izobraževanje in usposabljanje v živilstvu in preskrbi s hrano)**

Izobraževanje in usposabljanje v kmetijstvu se v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, uporablja tudi za področje živilstva in preskrbe s hrano.

### **89. člen**

#### **(znanstveno raziskovalna in inovacijska dejavnost v živilstvu in preskrbi s hrano)**

Znanstveno raziskovalna in inovacijska dejavnost v kmetijstvu se v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, uporablja tudi za področje živilstva in preskrbe s hrano.

## **XII. PRIDOBIVANJE IN UPORABA PODATKOV TER VODENJE EVIDENC**

### **90. člen**

#### **(upravljanje in vodenje zbirk ter obveznost posredovanja podatkov)**

(1) Ministrstvo upravlja in vodi zbirke podatkov iz tega zakona, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov, vodenje pa pomeni vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih.

(3) Zbirke podatkov iz tega zakona se vodijo centralno in v elektronski obliki.

(4) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno, vključno z identifikacijsko številko subjekta, razen osebnih podatkov, ki se hranijo le toliko časa, dokler je to potrebno za doseg namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali, nato se anonimizirajo.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se osebni podatki hranijo trajno, če so opredeljeni kot arhivsko gradivo.

(6) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov iz tega zakona morajo posredovati resnične podatke.

## **91. člen**

### **(evidenca shem kakovosti)**

(1) Evidenca shem kakovosti je namenjena spremljanju in kontroli podeljenih certifikatov za kmetijske proizvode, živila in vina iz shem kakovosti zaščitena označba porekla in zaščitena geografska označba, geografska označba za žgane pijače, zajamčena tradicionalna posebnost in neobvezne navedbe kakovosti za kmetijske proizvode in živila, »izbrana kakovost«, »višja kakovost« ter podeljenih nacionalnih znakov, izvajanju in kontroli ukrepov kmetijske politike, črpanju podatkov za izvajanje ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano ter izvajanju promocije kmetijskih in živilskih proizvodov v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo:

1. izdani certifikati za kmetijske proizvode, živila, vina in žgane pijače iz prejšnjega odstavka, razen za shemo kakovosti neobvezne navedbe kakovosti;
2. letne proizvodne količine kmetijskih proizvodov, živil in žganih pijač iz shem kakovosti iz prejšnjega odstavka;
3. podeljeni nacionalni znaki iz 31. člena tega zakona za sheme kakovosti iz prejšnjega odstavka in »naravne mineralne vode« iz zakona, ki ureja varno hrano in krmo;
4. uporaba znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije.

(3) V evidenco iz tega člena se prevzemajo naslednji podatki:

1. za fizične osebe (osebno ime, naslov, davčna številka), za pravne osebe (firma, naslov oziroma sedež, davčna številka) iz evidence subjektov, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: evidenca subjektov);
2. za fizične in pravne osebe: KMG – MID, če ta obstaja, ter kmetijska zemljišča v uporabi, če je takšen podatek treba voditi zaradi kontrole ukrepov kmetijske politike, iz registra kmetijskih gospodarstev, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu RKG);
3. površina posamezne vrste zelenjave oziroma zelišč iz evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
4. stalež rejnih živali iz evidence rejnih živali, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja zdravje živali, in

5. odkupljene in oddane količine mleka ter letne količine neposredno prodanega mleka in mlečnih proizvodov iz evidence za sektor mleka, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(4) Zavezanci za vpis v evidenco iz tega člena so fizične in pravne osebe, ki so vključene v sheme kakovosti iz prvega odstavka tega člena.

(5) Zavezanci za vpis v evidenco iz tega člena, za katere podatkov o letni proizvodni količini kmetijskih proizvodov in živil iz shem kakovosti in uporabi znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije ni mogoče pridobiti iz evidenc iz tega zakona, iz zakona, ki ureja kmetijstvo, in iz zakona, ki ureja zdravje živali, morajo organizacijam za kontrolo in certificiranje do 31. marca tekočega leta sporočiti letno proizvodno količino kmetijskih proizvodov in živil iz shem kakovosti, ki so jih proizvedli v preteklem letu, ter uporabo znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije na embalaži.

(6) Organizacije za kontrolo in certificiranje sproti objavljajo veljavne certifikate iz 1. točke drugega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

## **92. člen**

### **(evidenca pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane)**

(1) Evidenca pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane je namenjena spremljanju in kontroli ekološke pridelave in predelave ter kontroli ukrepov kmetijske politike.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo naslednji podatki:

1. pridelava oziroma predelava kmetijskega proizvoda ali živila;
2. kontrole, ki jih izvajajo organizacije za kontrolo ali certificiranje;
3. izdani certifikati za ekološke kmetijske proizvode ali živila;
4. dovoljenja za izjemo od pravil ekološkega kmetovanja;
5. skupine izvajalcev in njihovih članov;
6. uporaba znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije.

(3) V evidenco iz tega člena se prevzemajo naslednji podatki:

1. za fizične osebe (osebno ime, naslov, davčna številka), za pravne osebe (firma, naslov oziroma sedež, davčna številka) iz evidence subjektov;
2. za pridelovalce: tudi podatki iz RKG (KMG-MID, kmetijska zemljišča v uporabi);
3. o ukrepih kmetijske politike (podatki iz zbirnih vlog, drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike: vrsta ukrepa in odobrena ter izplačana sredstva) iz evidence o ukrepih kmetijske politike, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
4. iz evidence o rejnih živalih (o staležu rejnih živali ter identifikacijski in drugi podatki o rejnih živalih), ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja zdravje živali.

(4) Skupina izvajalcev je pravna oseba, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje pridelovalce in predelovalce ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil.

(5) Zavezanci za vpis v evidenco iz tega člena so pridelovalci in predelovalci ekoloških kmetijskih proizvodov in živil.

(6) Organizacije za kontrolo in certificiranje na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavljajo certifikate za ekološko pridelavo in predelavo iz 3. točke drugega odstavka tega člena.

(7) Podrobnejšo vsebino, vrsto in obseg poročanja ter postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

### **93. člen**

#### **(evidenca ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture)**

(1) Evidenca ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture je namenjena spremljanju in nadzoru ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, spremljanju in nadzoru ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo naslednji podatki:

1. za ekološko vzrejene živali: firma ali osebno ime, sedež ali naslov, kontaktni podatki, vrsta živali, število razpoložljivih živali, spol, pasma živali, linija živali, starost živali in druge informacije;
2. za ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve: firma ali osebno ime, sedež ali naslov, kontaktni podatki, vrsta in sorta rastlinskega razmnoževalnega materiala, količina rastlinskega razmnoževalnega materiala in obdobje razpoložljivosti;
3. za ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture: firma ali osebno ime, sedež ali naslov, kontaktni podatki, vrsta iz akvakulture, pridelovalna zmogljivost in zdravstveno stanje.

(3) Vpis v evidenco iz tega člena je prostovoljen. V evidenco se na podlagi vloge vpišejo fizične in pravne osebe, ki tržijo ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, ekološko vzrejene živali in ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture. Ministrstvo izbriše fizično in pravno osebo iz evidence na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti, če ta ne izpolnjuje več pogojev za vpis.

(4) Evidenca iz tega člena je objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Podrobnejšo vsebino, vrsto in obseg poročanja ter postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

## 94. člen

### (evidenca dovoljenih proizvodov in snovi za uporabo v ekološkem kmetovanju)

(1) Evidenca dovoljenih proizvodov in snovi za uporabo v ekološkem kmetovanju je namenjena spremljanju in nadzoru ponudbe snovi in proizvodov, ki se lahko uporabljajo v ekološkem kmetovanju, ter pomoči ekološkim pridelovalcem in predelovalcem pri njihovem delu.

(2) V evidenco iz tega člena se lahko vpišejo in se v njej vodijo naslednji podatki:

1. aktivne snovi v fitofarmacevtskih sredstvih;
2. gnojila, sredstva za izboljšavo tal in hranilne snovi;
3. neekološka posamična krmila iz rastlin, alg, živali ali kvasa ali posamična krmila mikrobiološkega ali rudninskega izvora;
4. krmni dodatki in pomožna tehnološka sredstva;
5. sredstva za čiščenje in razkuževanje;
6. aditivi za živila in pomožna tehnološka sredstva;
7. neekološke sestavine kmetijskega izvora, ki se uporabljajo v pridelavi predelane ekološke hrane;
8. pomožna tehnološka sredstva za pridelavo kvasa in proizvodov iz kvasa;
9. proizvodi in snovi, ki se uporabljajo v ekološki pridelavi vina.

(3) V evidenci iz tega člena se poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vodijo naslednji podatki: ime snovi oziroma proizvoda iz prejšnjega odstavka, firma ali osebno ime ponudnika, sedež ali naslov, kontaktni podatki, vrsta dovoljene snovi iz prejšnjega odstavka, pogoj in namen uporabe ter druge informacije.

(4) Vpis v evidenco iz tega člena je prostovoljen. V evidenco se lahko vpišejo fizične in pravne osebe, ki ponujajo snovi, ki so dovoljene v ekološkem kmetovanju.

(5) Evidenca iz tega člena je objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(6) Evidenco iz tega člena vodijo pravne osebe, ki to delo izvajajo kot javno pooblastilo in so izbrani na javnem razpisu. Pri izbiri se upoštevajo predvsem naslednja merila: ustrezna kadrovska zasedba, strokovna usposobljenost, reference in cena. Podrobnejša merila se določijo v javnem razpisu.

(7) Sredstva za vodenje evidence iz tega člena se zagotovijo iz proračuna ministrstva. Pravna oseba iz prejšnjega odstavka in ministrstvo skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij.

(8) Podrobnejšo vsebino, vrsto in obseg poročanja ter postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

## 95. člen

**(evidenca pridelovalcev integriranih kmetijskih proizvodov ali živil)**

(1) Evidenca pridelovalcev integriranih kmetijskih proizvodov ali živil in kontroli integrirane pridelave ter kontroli ukrepov kmetijske politike.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo naslednji podatki:

1. pridelava integriranega kmetijskega proizvoda ali živila;
2. kontrole, ki jih izvajajo organizacije za kontrolo ali certificiranje;
3. izdani certifikati;
4. uporaba znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije.

(3) V evidenco iz tega člena se prevzemajo naslednji podatki:

1. za pridelovalce integriranih kmetijskih proizvodov ali živil: osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež, številka KMG-MID ter kmetijska zemljišča v uporabi;
2. podatki iz zbirnih vlog, drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike iz evidence o ukrepih kmetijske politike, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(4) Podrobnejšo vsebino, vrsto in obseg poročanja ter postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

**96. člen**

**(evidenca pridelovalcev in predelovalcev kmetijskih proizvodov ali živil iz sheme zlati standard dobrobiti)**

(1) Evidenca pridelovalcev in predelovalcev kmetijskih proizvodov ali živil iz sheme zlati standard dobrobiti je namenjena spremljanju in kontroli pridelave in predelave kmetijskih proizvodov ali živil iz sheme zlati standard dobrobiti ter kontroli ukrepov kmetijske politike.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo naslednji podatki:

1. vrsta kmetijskega proizvoda ali živila;
2. letna količina kmetijskih proizvodov ali živil;
3. kontrole, ki jih izvajajo organizacije za kontrolo ali certificiranje;
4. izdani in razveljavljeni oziroma odvzeti certifikati;
5. uporaba znaka z grafično podobo zastave Republike Slovenije.

(3) V evidenco iz tega člena se prevzemajo naslednji podatki:

1. za fizične osebe (osebno ime, naslov in davčna številka), za pravne osebe (naziv, naslov oziroma sedež in davčna številka) iz evidence subjektov;
2. za pridelovalce: tudi podatki iz RKG (KMG-MID);
3. o staležu rejnih živali ter identifikacijski in drugi podatki o rejnih živalih: iz evidence o rejnih živalih, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja zdravje živali;

4. o ukrepih kmetijske politike (podatki iz zbirnih vlog, drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike: vrsta ukrepa in odobrena ter izplačana sredstva) iz evidence o ukrepih kmetijske politike, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(4) Zavezanci za vpis v evidenco iz tega člena, za katere podatkov o količini kmetijskih proizvodov in živil iz sheme zlati standard dobrobiti ni mogoče pridobiti iz evidenc iz tega zakona, iz zakona, ki ureja kmetijstvo, in iz zakona, ki ureja zdravje živali, morajo organizacijam za kontrolo in certificiranje do 31. marca tekočega leta sporočiti letno količino kmetijskih proizvodov in živil iz sheme zlati standard dobrobiti, ki so jih proizvedli v preteklem letu.

(5) Podrobnejšo vsebino, vrsto in obseg poročanja ter postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.

## **97. člen**

### **(evidenca certifikatov za manj izgub hrane in odpadne hrane)**

(1) Evidenca certifikatov za manj izgub hrane in odpadne hrane je namenjena spremljanju in kontroli izdanih certifikatov za manj izgub hrane in odpadne hrane, podeljenih znakov, črpanju podatkov za izvajanje ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano ter promocije kmetijskih in živilskih proizvodov v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(2) V evidenci iz tega člena se vodijo naslednji podatki:

- o izdanih certifikatih;
- o veljavnosti certifikata;
- o prejemnikih certifikata: osebno ime in naslov, firma in naslov ali sedež, kontaktni podatki, davčna številka.

(3) V evidenco iz tega člena se vpišejo fizične in pravne osebe, ki so vključene v certificiranje za manj izgub hrane in odpadne hrane.

(4) Zavezanci za vpis v evidenco certifikatov za manj izgub hrane in odpadne hrane morajo organizacijam za kontrolo in certificiranje podatke sporočiti v predpisanem roku.

(5) Ministrstvo objavi podatke o izdanih certifikatih iz prve alineje drugega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

## **98. člen**

### **(pridobivanje in uporaba podatkov)**

(1) Za pripravo in izvedbo ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano za zagotavljanje kakovosti hrane in delovanje shem kakovosti, nadzora nad kakovostjo in pravilnostjo označevanja živil, nadzora in spremljanja stanja na trgu, preprečevanja goljufivih oziroma nedovoljenih ravnanj in izvajanja promocij v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, lahko ministrstvo in organi v njegovi sestavi pridobivajo, uporabljajo in obdelujejo podatke, vključno z osebnimi podatki, iz naslednjih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblaščen organi:

1. davčnega registra in evidence o davkih (davčna številka, podatek o poravnanih davkih in drugih obveznih dajatvah ter predloženih obračunih davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja);
2. centralnega registra prebivalstva (ime, priimek, stalno prebivališče, EMŠO ali davčna številka);
3. poslovnega registra Slovenije, registra transakcijskih računov, ki se vodita v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme in zbirke letnih poročil (davčna številka, matična številka, pravnoorganizacijska oblika subjekta, naziv (polno ime, kratko ime), naslov oziroma sedež);
4. carinske evidence iz zakona, ki ureja finančno upravo (podatki o uvozu in izvozu kmetijskih proizvodov ali živil);
5. zbirk podatkov o ekološko pomembnih območjih;
6. zbirk podatkov s področja regionalne politike;
7. evidence državnih pomoči, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance;
8. RKG;
9. evidence subjektov.

(2) Agencija lahko obdeluje kontaktne podatke upravičencev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) tudi za namen njihovega obveščanja v zvezi z izvajanjem ukrepov s področja živilstva in preskrbe s hrano.

(3) Ministrstvo dostopa do pisnih in grafičnih podatkov iz zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena in do kontaktnih podatkov iz prejšnjega odstavka z neposredno elektronsko povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo.

(4) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo v evidence z delovnega področja ministrstva prevzame podatke iz evidenc iz tega člena za osebe, ki se v evidence vpisujejo po svoji volji ali so se dolžne vanje vpisati v skladu z zakonom ali pa so v evidence vpisane po uradni dolžnosti.

## **99. člen**

### **(povezovanje zbirk podatkov)**

(1) Za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva in organov v njegovi sestavi se evidence z delovnega področja ministrstva in organov v njegovi sestavi lahko povezujejo med seboj in z evidencami iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Za medsebojno povezovanje evidenc z delovnega področja ministrstva se za subjekte uporablja identifikacijska številka subjekta, za kmetijska gospodarstva pa KMG-MID, dodeljena v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(3) Za povezovanje evidenc z delovnega področja ministrstva z evidencami iz prvega odstavka prejšnjega člena se kot identifikacijska številka subjekta uporablja davčna številka ali EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta.

## **100. člen**

### **(financiranje zbirk podatkov)**

Ministrstvo zagotovi sredstva za financiranje zbirk podatkov, ki jih upravlja in vodi v skladu s tem zakonom.

## **101. člen**

### **(vodenje evidenc)**

(1) Organizacije za kontrolo in certificiranje vodijo evidence iz 91., 92., 95., 96. in 97. člena tega zakona.

(2) Organizacije za kontrolo in certificiranje pridobivajo podatke in ravnaajo s pridobljenimi podatki, ki so davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(3) Organizacije za kontrolo in certificiranje so upravičene do nadomestila za vodenje evidenc iz prvega odstavka tega člena. Sredstva za vodenje evidenc iz prvega odstavka tega člena se zagotovijo iz finančnega načrta ministrstva.

(4) Organizacija za kontrolo in certificiranje in ministrstvo skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij, v kateri se določi obseg ter finančno ovrednotenje nalog.

(5) Minister določi nadomestilo za vodenje evidenc iz prvega odstavka tega člena.

## **102. člen**

### **(posredovanje in povezovanje podatkov iz zbirk podatkov)**

(1) Podatki o vrsti in obsegu dejavnosti (razen količin), o osebnem imenu in naslovu oziroma nazivu in sedežu zavezancev za vpis v zbirke podatkov oziroma evidence iz tega zakona so javni, če zakon ne določa drugače.

(2) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka so javni tudi podatki iz evidence iz 92. in 95. člena tega zakona, in sicer: podatki o kmetijskih zemljiščih v uporabi, podatki o skupinah izvajalcev in njihovih članov ter podatki o vrstah rejnih živali.

(3) Vsi podatki iz zbirk podatkov iz tega zakona se lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili dani in so določeni v zakonu.

(4) Ministrstvo posreduje oziroma omogoči dostop do podatkov iz zbirk podatkov tega zakona v skladu s prejšnjim odstavkom pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva, ter drugim državnim organom in občinam, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(5) Ministrstvo omogoči vpogled v zbirke podatkov iz tega zakona osebam, ki opravljajo naloge v pooblaščenih organizacijah, pri izvajalcih javnih služb in izvajalcih ukrepov kmetijske politike, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva, ter osebam v drugih državnih organih in občinah, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

**103. člen**

**(inšpekcijski nadzor)**

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter pravnih aktov EU, ki urejajo živilstvo in preskrbo s hrano, opravljajo inšpektorji za hrano, fitosanitarni inšpektorji, uradni veterinarji, kmetijski in vinarski inšpektorji, vsak v okviru svojih pristojnosti.

(2) Nadzor kakovosti in označevanja kmetijskih proizvodov in živil v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije za kmetijske proizvode in živila neživalskega izvora in v obratih javne prehrane opravljajo inšpektorji za hrano, za živila živalskega izvora uradni veterinarji, za vino iz shem kakovosti pa vinarski inšpektorji.

(3) Nadzor nad organizacijami za ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov in živil neživalskega izvora, žganih pijač, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane opravljajo inšpektorji za hrano, nadzor nad organizacijami za ugotavljanje skladnosti kmetijskih proizvodov in živil živalskega izvora in kmetijskih gospodarstev uradni veterinarji, za vino iz shem kakovosti pa vinarski inšpektorji.

(4) Nadzor nad uvoženimi kmetijskimi proizvodi ali živila neživalskega izvora, vključno z ekološkimi kmetijskimi proizvodi in živila, pred sprostitvijo v prost promet opravljajo inšpektorji za hrano in fitosanitarni inšpektorji v delu, ki se nanaša na rastlinske proizvode, ter uradni veterinarji v delu, ki se nanaša na sprostitev živali in živil živalskega izvora v prost promet, vključno z ekološkimi kmetijskimi proizvodi in živila. Nadzor nad uvoženimi vini iz shem kakovosti pred sprostitvijo v prost promet opravljajo vinarski inšpektorji.

(5) Nadzor nad izvajanjem 63. člena tega zakona izvajajo kmetijski inšpektorji v delu, ki se nanaša na pridelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona, inšpektorji za hrano in uradni veterinarji v delu, ki se nanaša na posrednike in pridelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona, in tržni inšpektorji v delu, ki se nanaša na trgovce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona.

(6) Pravne in fizične osebe morajo pristojnemu inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora in ga pri tem ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete. Pravne in fizične osebe morajo v določenem roku ravnati v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

**104. člen**

**(pristojnost Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence za nadzor)**

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence je pristojna za nadzor nad izvajanjem in za administrativno sankcioniranje kršitev 70. in 72. člena tega zakona, odloča pa tudi kot prekrškovni organ o prekrških odgovornih oseb zaradi kršitev 70. člena tega zakona. Postopek nadzora in administrativnega sankcioniranja iz 70. in 72. člena tega zakona ter prekrškovni postopek se vodita v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. Ministrstvo in Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence skleneta pogodbo o financiranju nadzora iz tega člena. V pogodbi se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila.

## **105. člen**

### **(nadzor nad vstopom kmetijskih proizvodov in živil v EU ter izvozom)**

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter pravnih aktov EU, ki se nanašajo na carinski postopek za izvoz iz EU v tretje države in postopek sprostitev kmetijskih proizvodov ali živil neživalskega izvora v prost promet, opravlja FURS.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad kakovostjo ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil neživalskega izvora, ki se nanaša na sprostitev v prost promet, opravlja FURS.

(3) Sistematične dokumentacijske preglede ter naključne identifikacijske preglede kmetijskih proizvodov in živil neživalskega izvora, razen vina iz shem kakovosti ter predpisanih pregledov v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo tržne standarde, pred sprostitvijo v prost promet opravlja FURS na mestih sproščanja v prost promet.

(4) Če FURS pri opravljanju nadzora sumi ali ugotovi, da pošiljka ekoloških kmetijskih proizvodov in živil, ki ji je priložen certifikat, ni skladna s predpisi, ki urejajo vstop ekoloških proizvodov iz tretjih držav, ne dovoli vstopa in o tem obvesti pristojnega inšpektorja ali uradnega veterinarja, ki odredi potrebne ukrepe.

(5) Podrobnejše pogoje za izvajanje nadzora iz tega člena predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za carine.

(6) Vlada predpiše podrobnejše pogoje glede informacij o vstopu ekoloških kmetijskih proizvodov in živil.

## **106. člen**

### **(pooblastila)**

(1) Inšpektor za hrano ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. izdajati listine o skladnosti živil neživalskega izvora za izvoz;
2. pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s pravnimi akti EU ali mednarodnimi standardi o kakovosti ob vstopu ter izdajati predpisane listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem vstopu v EU in izvozu iz EU;
3. pregledovati pridelovalne površine na kmetijskih in nekmetijskih zemljiščih, prostore, naprave, postopke, dokumentacijo ter sredstva pri fizičnih in pravnih osebah pod nadzorom Uprave;
4. pregledovati živila neživalskega izvora in listine v skladu s pravnimi akti EU ali predpisi, ki urejajo skladnost in kakovost živil v proizvodnji in predelavi;
5. pregledovati živila neživalskega izvora in listine v skladu s pravnimi akti EU ali predpisi, ki urejajo skladnost in kakovost živil v distribuciji živil;
6. pregledovati evidence, dokumentacijo, rezultate preiskav in druge listine;

7. nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil neživalskega izvora s predpisanimi zahtevami;
8. preverjati označevanje kmetijskih proizvodov in živil neživalskega izvora z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije iz 35. člena tega zakona;
9. spremljati umik oziroma predeklariranje živil;
10. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
11. nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona;
12. predlagati izbris iz zbirk podatkov iz tega zakona;
13. odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
14. ugotavljati, ali organizacije za ugotavljanje skladnosti iz tega zakona izpolnjujejo predpisane pogoje;
15. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje iz tega zakona, da fizičnim ali pravnim osebam iz shem kakovosti ob neizpolnjevanju pogojev odvzame certifikat;
16. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje iz tega zakona, da odvzame certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane iz 62. člena tega zakona;
17. predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
18. prepovedati označevanje, oglaševanje, predstavljanje in prodajo blaga do odprave pomanjkljivosti;
19. prepovedati nosilcu živilske dejavnosti izvajanje zavajajočega oglaševanja oziroma predstavljanja;
20. prepovedati medijem predvajanje ali objavljanje zavajajočega oglaševanja oziroma predstavljanja;
21. nadzirati pravilnost podatkov o količini, poreklu in ceni kmetijskih in živilskih proizvodov iz 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na posrednike in predelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona;
22. odvzeti dokumentacijo, potrebno za preiskovanje zavajajoče prakse.

(2) Fitosanitarni inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo tržne standarde, in mednarodnimi standardi o kakovosti ob vstopu;
2. pregledovati pošiljke sadja in zelenjave in izdajati listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem vstopu;
3. odvezemati vzorce za laboratorijsko preskušanje zaradi ugotavljanja skladnosti s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo, in predpisi, ki urejajo pravila za integrirano pridelavo v primarni pridelavi;
4. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora.

(3) Uradni veterinar ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. izdajati listine o skladnosti živil živalskega izvora za izvoz;
2. pregledovati pošiljke živil živalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo sheme kakovosti in tržne standarde, in mednarodnimi standardi o kakovosti ob vstopu;
3. pregledovati prostore, naprave, postopke, dokumentacijo ter sredstva pri fizičnih in pravnih osebah pod nadzorom Uprave;
4. pregledovati živila živalskega izvora in listine v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo kakovost živil v proizvodnji in predelavi;
5. pregledovati živila živalskega izvora in listine v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo kakovost živil v distribuciji živil;
6. pregledovati evidence, dokumentacijo, rezultate preiskav in druge listine;
7. nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil živalskega izvora s predpisanimi zahtevami;
8. preverjati označevanje kmetijskih proizvodov in živil z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije iz 35. člena tega zakona;
9. spremljati umik oziroma predeklariranje živil;
10. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje tega nadzora;
11. nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona;
12. predlagati izbris iz zbirk podatkov iz tega zakona;
13. odvzeti brezplačne vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
14. ugotavljati, ali organizacije za ugotavljanje skladnosti iz tega zakona izpolnjujejo predpisane pogoje;
15. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje iz tega zakona, da fizičnim ali pravnim osebam iz shem kakovosti ob neizpolnjevanju pogojev odvzame certifikat;
16. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje, da fizičnim ali pravnim osebam iz shem kakovosti ob neizpolnjevanju pogojev odvzame certifikat;
17. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje, da odvzame certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane iz tega zakona;
18. predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
19. prepovedati označevanje, oglaševanje, predstavljanje in prodajo blaga, do odprave pomanjkljivosti;
20. prepovedati nosilcu živilske dejavnosti objavljanje, izvajanje zavajajočega oglaševanja oziroma predstavljanj;
21. prepovedati medijem predvajanje zavajajočega oglaševanja oziroma predstavljanja;

22. nadzirati pravilnost podatkov o količini, poreklu in ceni kmetijskih in živilskih proizvodov iz 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na posrednike in predelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona;

23. odvzem dokumentacije, potrebne za preiskovanje zavajajoče prakse.

(4) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
2. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
3. nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona;
4. predlagati pristojnemu organu izbris iz zbirk podatkov iz tega zakona;
5. nadzirati izvajanje pogodbenih razmerij v sektorju mleka in mlečnih proizvodov;
6. nadzirati prodajo kmetijskih proizvodov;
7. nadzirati izpolnjevanje pogojev za priznane skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti iz 33. člena tega zakona;
8. preverjati označevanje kmetijskih proizvodov in živil z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije iz 35. člena tega zakona;
9. nadzirati označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, ki se štejejo kot zavajajoče, če na katerikoli način zavajajo potrošnika ali bi ga utegnile zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivale na njegove odločitve glede uporabe storitev;
10. predlagati pristojnemu organu oziroma gospodarski družbi, ki omogoča storitve spletnih strani v Republiki Sloveniji, izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
11. nadzirati označevanje kmetijskih proizvodov in živil z nacionalnim znakom;
12. nadzirati sofinanciranje nakupa opreme oziroma drugih stroškov posrednikom pri razdeljevanju hrane iz 60. člena tega zakona;
13. predlagati pristojnemu organu, da zahteva vračilo nezakonito ali nenamensko pridobljenih sredstev iz 60. člena tega zakona;
14. nadzirati pravilnost podatkov o količini, poreklu in ceni kmetijskih proizvodov iz 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na pridelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona;
15. nadzirati realizacijo javnih naročil iz 83. in 84. člena tega zakona in v zvezi s tem pravico pregledovati zadevne prostore, objekte, predmete ter poslovanje in dokumentacijo.

(5) Tržni inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. dostopati do podatkov informacijskega sistema za spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano iz 65. člena tega zakona, potrebnih za izvajanje nadzora;

2. nadzirati pravilnost podatkov o količini, poreklu in ceni kmetijskih in živilskih proizvodov iz 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na trgovce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona.

(6) Vinarski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, ter pooblastil, ki jih ima v skladu z zakonom, ki ureja vino, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. preverjati skladnost in označevanje vin iz shem kakovosti;
2. preverjati označevanje vin iz shem kakovosti z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije iz 35. člena tega zakona;
3. dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
4. predlagati organizaciji za kontrolo in certificiranje, da fizičnim ali pravnim osebam, ki proizvajajo vina iz shem kakovosti ob neizpolnjevanju pogojev odvzame certifikat.

## **107. člen**

### **(obveščanje javnosti)**

Uprava oziroma IRSKGLR, vsak v okviru svojih pristojnosti, na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi podatke o ugotovljenih neskladnostih, ki skladno z 12. členom tega zakona predstavljajo zavajanje potrošnika, ter o odvzemu certifikata v primeru ugotovljenih neskladnosti.

## **108. člen**

### **(ukrepi)**

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

1. prepove dajanje kmetijskih proizvodov in živil, ki niso skladna s predpisanimi zahtevami kakovosti ali navedenimi lastnostmi, na trg;
2. prepove uporabo označb oziroma dajanje kmetijskih proizvodov in živil, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev, na trg;
3. odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in informiranja potrošnikov glede kmetijskih proizvodov in živil iz 10. člena tega zakona;
4. prepove označevanje, oglaševanje ali predstavljanje kmetijskih proizvodov in živil, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika;
5. prepove uporabo listin o skladnosti za kmetijske proizvode in živila, ki niso skladni s predpisi;
6. do odločitve Uprave prepove opravljanje nalog organizaciji iz drugega odstavka 38. člena tega zakona, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev, in predlaga odvzem javnih pooblastil;
7. odredi ukrepanje, da se zagotovi skladnost s predpisi, ki urejajo kakovost kmetijskih proizvodov in živil;

8. prepove uporabo surovin, izvajanje postopkov oziroma prepove proizvodnjo, predelavo in distribucijo kmetijskih proizvodov in živil, ki niso skladna;
9. odredi umik kmetijskih proizvodov in živil ali uničenje napačnih deklaracij;
10. dovoli, da se kmetijski proizvodi in živila uporabijo za drug namen od prvotnega;
11. odrediti odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju kmetijskih proizvodov ali živil;
12. prepove vstop kmetijskih proizvodov in živil na območje EU ali izvoz kmetijskih proizvodov in živil, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti;
13. odredi druge potrebne ukrepe in opravi dejanja za doseganje skladnosti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
14. odredi vodenje evidenc sledljivosti;
15. nosilcu živilske dejavnosti ali organizaciji za kontrolo in certificiranje iz 43. člena tega zakona odredi preizkus skladnosti s predpisi za kmetijske proizvode in živila, ki so dana na trg;
16. organizaciji za kontrolo in certificiranje iz 43. člena tega zakona predlaga, da fizičnim ali pravnim osebam, vključenim v sheme kakovosti v primeru neskladnosti odvzame certifikat;
17. odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri pošiljanju podatkov o količinah, poreklu in ceni kmetijskih in živilskih proizvodov iz 63. člena tega zakona, ki se nanaša na posrednike in predelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

1. prepove dajanje kmetijskih proizvodov in živil, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev iz 9. člena tega zakona, na trg;
2. prepove uporabo označb iz 10. člena tega zakona;
3. odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in trženja glede storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo iz 12. člena tega zakona;
4. odredi odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, da se zagotovi skladnost označevanja in trženja storitev iz 12. člena tega zakona;
5. prepove uporabo nacionalnega znaka iz 31. člena tega zakona;
6. predlaga ministrstvu, da priznani skupini proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti iz 33. člena tega zakona odvzame priznanje, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
7. odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri pošiljanju podatkov o količinah, poreklu in ceni kmetijskih proizvodov iz 63. člena tega zakona, ki se nanaša na pridelovalce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona;
8. odredi izbris podatkov iz zbirk podatkov iz tega zakona;

9. odredi spremembo podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona skladno z ugotovljenim stanjem;
10. delno ali v celoti prepove uveljavljanje ali izvajanje ukrepov v skladu s tem zakonom, če ugotovi kršitve predpisov;
11. odredi ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;
12. odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje dejanskega stanja v zvezi z ugotovljenim sumom storitve prekrška.

(3) V primerih zavajanja potrošnika glede označevanja, oglaševanja oziroma trženja kmetijskih proizvodov in živil sme uradni veterinar ali inšpektor za hrano z ustno odločbo na zapisnik takoj prepovedati dajanje na trg kmetijske proizvode in živila osebi, ki neposredno označuje, oglašuje ali daje na trg kmetijski proizvod ali živilo, ki ni označeno v skladu s predpisi ali je oglaševano oziroma trženo v nasprotju s predpisi.

(4) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko fitosanitarni inšpektor poleg ukrepov v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, prepove vnos sadja in zelenjave na območje EU, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti. V primarni pridelavi ekoloških kmetijskih pridelkov in pridelkov iz integrirane pridelave odredi ukrepe za zagotavljanje skladnosti.

(5) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko tržni inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, odredi ukrep odprave pomanjkljivosti in nepravilnosti pri pošiljanju podatkov o količinah, poreklu in ceni kmetijskih in živilskih proizvodov iz 63. člena tega zakona, ki se nanaša na trgovce iz prvega odstavka 64. člena tega zakona.

(6) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko vinarski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

1. prepove uporabo označb oziroma dajanje vina iz shem kakovosti, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev, na trg;
2. prepove dajanje na trg oziroma oglaševanje vina iz shem kakovosti, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika;
3. odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in informiranja potrošnikov glede vina iz shem kakovosti;
4. do odločitve ministrstva prepove opravljanje nalog organizacijam za ugotavljanje skladnosti iz drugega odstavka 39. člena tega zakona, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, in predlaga odvzem javnih pooblastil;
5. predlaga organizaciji za kontrolo in certificiranje iz tega zakona, da pridelovalcem in predelovalcem vin iz shem kakovosti v primeru neskladnosti odvzame certifikat;
6. odredi druge potrebne ukrepe in opravi dejanja za doseganje skladnosti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

## 109. člen

**(prepoved ponovne izdaje certifikata)**

(1) Organizacija za kontrolo in certificiranje iz 43. člena tega zakona fizični ali pravni osebi, ki ji je bil certifikat o izpolnjevanju pogojev, predpisanih za posamezno evropsko ali nacionalno shemo kakovosti, ali certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane v celoti odvzet, ne sme izdati novega certifikata eno leto po pravnomočnosti odločbe o odvzemu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se zaradi nenamerne prisotnosti proizvodov in snovi, ki niso odobrene v skladu z [Uredbo 2018/848/EU](#), certifikat ne odvzame.

(3) Organizacije za kontrolo in certificiranje se o odvzemih certifikata fizičnim in pravnim osebam sproti medsebojno obveščajo.

#### XIV. KAZENSKÉ DOLOČBE

##### 110. člen

##### (lažje kršitve)

(1) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. da na trg kmetijski proizvod ali živilo, ki ni skladno s predpisanimi zahtevami iz 9. člena tega zakona;
2. ne označi kmetijskih proizvodov in živil v skladu z zahtevami iz 10. člena tega zakona;
3. ne vodi podatkov iz drugega odstavka 11. člena tega zakona;
4. uporabi nacionalni znak ali simbol EU v nasprotju s tretjim odstavkom 11. člena tega zakona;
5. pri opravljanju nalog ugotavljanja skladnosti na podlagi javnega pooblastila ravna v nasprotju s predpisi oziroma krši pogoje iz odločbe, s katero mu je bilo dodeljeno javno pooblastilo;
6. ne omogoči vstopa, pregleda, odvzema vzorcev ali diagnostične preiskave iz 40. člena tega zakona;
7. ne izvede postopkov za umik s trga, ne objavi na svoji spletni strani oziroma ne obvesti Uprave oziroma IRSKGLR, kar je v nasprotju z 41. členom oziroma petim odstavkom 42. člena tega zakona;
8. izvaja ocenjevanje deviškega oljčnega olja v nasprotju s 57. členom tega zakona;
9. izvaja ocenjevanje deviškega oljčnega olja v nasprotju z 58. členom tega zakona;
10. ne poroča podatkov iz 61. člena tega zakona;
11. uporabi označbo certifikat za manj izgub hrane in odpadne hrane, ne da bi izpolnjeval pogoje iz 62. člena tega zakona;
12. ne vnese resničnih podatkov iz 63. člena tega zakona v informacijski sistem za spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano iz 65. člena tega zakona;
13. ne sporoči, pošlje, predloži ali vnese podatkov iz 63. člena tega zakona, ali jih ne sporoči, pošlje, predloži ali vnese v predpisanem roku;

14. pogodbe ne sklene v pisni obliki ali sklenjena pogodba ni skladna s pogoji iz 71. člena tega zakona;
15. pogodbe ne sklene v pisni obliki ali sklenjena pogodba ni skladna s pogoji iz 72. člena tega zakona;
16. kot naročnik ne realizira javnega naročila iz prvega odstavka 83. člena tega zakona glede predpisanega deleža ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti iz razlogov, ki so na njegovi strani;
17. kot naročnik ne pripravi poročila v skladu z drugim odstavkom 83. člena tega zakona;
18. kot naročnik ne objavi poročila v skladu z drugim odstavkom 83. člena tega zakona;
19. kot naročnik ne upošteva deležev iz predpisa, ki ureja zeleno javno naročanje za ekološka živila oziroma živila iz drugih shem kakovosti iz 84. člena tega zakona;
20. pri pripravi obrokov javnim zavodom ne upošteva predpisanega deleža ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti iz 84. člena tega zakona;
21. ne posreduje resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu, kar je v nasprotju s šestim odstavkom 90. člena tega zakona;
22. ne sporoči, pošlje, predloži ali vnese podatkov, ki jih po tem zakonu mora, ali jih ne sporoči, pošlje, predloži ali vnese v predpisanem roku, kar je v nasprotju z 91., 92., 95., 96. ali 97. členom tega zakona.

(2) Z globo od 4.000 do 40.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se šteje za srednjo ali veliko družbo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Z globo od 800 do 8.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 200 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 200 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

(6) Za prekršek iz 3. točke prvega odstavka tega člena se ne kaznuje bolnišnic.

## **111. člen**

### **(kršitve pravnih aktov EU)**

(1) Z globo od 6.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:

1. uporabi simbol EU za geografsko označbo kmetijskih proizvodov in žganih pijač v nasprotju s 37. členom [Uredbe 2024/1143/EU](#) ali simbol EU za zajamčeno tradicionalno posebnost kmetijskih proizvodov v nasprotju s 70. členom [Uredbe 2024/1143/EU](#);

2. uporabi geografsko označbo vina, žgane pijače ali kmetijskega proizvoda v nasprotju s prvim odstavkom 36. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) ali zajamčeno tradicionalno posebnost kmetijskega proizvoda v nasprotju s prvim odstavkom 71. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#);
3. uporabi geografsko označbo vina, žgane pijače ali kmetijskega proizvoda v nasprotju s prvim, drugim in četrtem odstavkom 26. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#) ali zajamčeno tradicionalno posebnost kmetijskega proizvoda v nasprotju s prvim odstavkom 68. člena [Uredbe 2024/1143/EU](#).

(2) Z globo od 8.000 do 60.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se šteje za srednjo ali veliko družbo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Z globo od 2.000 do 30.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 300 do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

## 112. člen

### (kršitve v zvezi z nacionalnimi shemami kakovosti)

(1) Z globo od 6.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:

1. označi kmetijski proizvod ali živilo z označbo »izbrana kakovost« v nasprotju s 27. členom tega zakona;
2. kmetijski proizvod ali živilo, za katerega ni izdan certifikat, in pridelovalec ali predelovalec ni vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, označi z označbo »ekološki«, kar je v nasprotju s 26. oziroma 29. členom tega zakona;
3. označi kmetijski proizvod ali živilo z označbo »višja kakovost« v nasprotju z 28. členom tega zakona;
4. z označbo »integrirani« označi kmetijski proizvod ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 29. člena tega zakona;
5. z označbo »zlati standard dobrobiti« označi živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 30. člena tega zakona;
6. ne uporabi nacionalnega znaka pri nacionalnih shemah, kot to določa 31. člen tega zakona.

(2) Z globo od 8.000 do 60.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se šteje za srednjo ali veliko družbo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Z globo od 2.000 do 30.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 300 do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

### **113. člen**

#### **(težji prekrški)**

(1) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. označi sestavine na jedilniku v nasprotju s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;
2. z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem kmetijskih proizvodov in živil zavaja potrošnika, kar je v nasprotju z 12. členom tega zakona;
3. če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, zavaja potrošnika, kar je v nasprotju z 12. členom tega zakona;
4. da na trg kmetijski proizvod ali živilo, ki ni skladno s predpisanimi zahtevami iz 13. člena tega zakona;
5. v carinski postopek sprostitve blaga v prost promet predloži uvožene kmetijske proizvode brez predpisanega pregleda kakovosti v nasprotju s 14. členom tega zakona;
6. če z oznako z grafično podobo zastave Republike Slovenije označi kmetijske proizvode ali živila, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev iz 35. člena tega zakona;
7. ne upošteva določb o varstvu interesov potrošnikov iz (a), (b) in (c) točke 8. člena [Uredbe 178/2002/ES](#) tako, da ne zagotovi potrošnikom podlage za izbiro v zvezi z živili, ki jih uživajo, in ne prepreči goljufivih ali zavajajočih postopkov, ponarejanja živil in vseh drugih postopkov, ki potrošnika lahko zavajajo;
8. kot organizacija za kontrolo in certificiranje izvaja naloge ugotavljanja skladnosti v nasprotju s šestim odstavkom 43. člena tega zakona;
9. navede neresnične podatke v poročilo iz drugega odstavka 83. člena tega zakona;
10. pristojnemu inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzora ali ga pri tem ovira ali če mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov ali če v določenem roku ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

(2) Z globo od 8.000 do 80.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se šteje za srednjo ali veliko družbo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Z globo od 1.500 do 15.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(5) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

#### **114. člen**

##### **(administrativna sankcija)**

(1) Za administrativne prestopke Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence kupcu izreče administrativno sankcijo v enkratnem denarnem znesku v višini največ 0,25 % letnega prometa kupca, ustvarjenega v predhodnem poslovnem letu, če ta naklepno ali iz malomarnosti:

- ravna v nasprotju s 70. ali 72. členom tega zakona,
- ravna v nasprotju z obveznostjo, določeno v izvršljivi odločbi, izdani na podlagi 70. ali 72. člena tega zakona.

(2) Če ta zakon ne določa drugače, se pri administrativnem sankcioniranju uporabljajo določbe zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(3) Administrativne sankcije iz prvega odstavka tega člena ni dopustno izreči, če je od administrativnega prestopka poteklo več kot tri leta in zastaranje ni bilo pretrgano ali prekinjeno v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

#### **115. člen**

##### **(prekršek)**

Z globo od 5.000 do 10.000 eurov Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence za prekršek kaznuje odgovorno osebo pravne osebe, odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- ravna v nasprotju z 70. ali 72. členom tega zakona;
- ravna v nasprotju z obveznostjo, določeno v izvršljivi odločbi, izdani na podlagi 70. ali 72. člena tega zakona.

#### **116. člen**

##### **(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)**

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

## **117. člen**

### **(vpis v evidence)**

Pravne in fizične osebe, ki so bile pred uveljavitvijo tega zakona vpisane v evidenco shem kakovosti, v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil in evidenco ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), se štejejo za vpisane v evidenco shem kakovosti, v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih proizvodov ali živil, kmetijskih gospodarstev in obratov javne prehrane, evidenco pridelovalcev integriranih kmetijskih proizvodov ali živil in evidenco ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture v skladu s tem zakonom.

## **118. člen**

### **(organizacije za ugotavljanje skladnosti)**

Naloge organizacij za ugotavljanje skladnosti do imenovanja organizacij za ugotavljanje skladnosti iz drugega odstavka 38. člena tega zakona in do imenovanja organizacij za kontrolo in certificiranje vin iz shem kakovosti iz drugega odstavka 39. člena tega zakona v skladu s tem zakonom opravljajo dosedanja izvajalci, in sicer do izteka obdobja imenovanja.

## **119. člen**

### **(kontrolorji za ocenjevanje in razvrščanje trupov na klavni liniji)**

Dokazilo o opravljenem preizkusu znanja za kontrolorja za ocenjevanje in razvrščanje trupov na klavni liniji, pridobljeno v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) se šteje za dokazilo o opravljenem preizkusu znanja za kontrolorja za ocenjevanje in razvrščanje trupov na klavni liniji, pridobljeno v skladu z 49. členom tega zakona.

## **120. člen**

### **(vina in žgane pijače z geografsko označbo)**

(1) Specifikacije za vino z geografsko označbo, ki so vpisane v register geografskih označb Unije, se s pogoji iz tega zakona uskladijo najpozneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Tehnična dokumentacija za žgane pijače z geografsko označbo, ki je vpisana v register Unije za geografske označbe, se šteje kot potrjena specifikacija v skladu s tem zakonom, in se s pogoji tega zakona uskladi najpozneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

## **121. člen**

### **(priznane skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti)**

(1) Skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, priznana v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), se šteje kot priznana skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti v skladu s tem zakonom.

(2) Skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, vpisana v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), se šteje kot priznana skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, vpisana v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(3) Skupina proizvajalcev iz prvega odstavka tega člena se mora uskladiti s prvim ali drugim odstavkom 33. člena tega zakona najpozneje do 14. maja 2026.

## **122. člen**

### **(dokončanje postopkov, začelih pred uveljavitvijo tega zakona)**

Postopki, glede katerih ob uveljavitvi tega zakona teče upravni postopek ali glede katerih je bila ob uveljavitvi tega zakona že vložena zahteva ali pravno sredstvo, se dokončajo v skladu s tem zakonom.

## **123. člen**

### **(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12–ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21–odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23):

1. Pravilnik o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati preskusni laboratoriji za ugotavljanje skladnosti kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 58/01, 117/02, 62/03, 131/03, 31/04 in 45/08);
2. Pravilnik o pogojih za uporabo označbe »tradicionalni ugled« za belokranjsko pogačo (Uradni list RS, št. 52/02 in 45/08);
3. Pravilnik o pogojih za uporabo označbe »tradicionalni ugled« za idrijske žlikrofe (Uradni list RS, št. 52/02, 33/05 in 45/08);
4. Pravilnik o označbi geografskega porekla Nanoški sir (Uradni list RS, št. 15/03 in 45/08);
5. Pravilnik o označbi geografskega porekla Tolminc (Uradni list RS, št. 101/03 in 45/08);
6. Pravilnik o označbi geografskega porekla Piranska sol (Uradni list RS, št. 101/03 in 45/08);

7. Pravilnik o geografski označbi Šebreljski želodec (Uradni list RS, št. 124/03 in 45/08);
8. Pravilnik o geografski označbi Zgornjesavinjski želodec (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
9. Pravilnik o geografski označbi Štajersko Prekmursko bučno olje (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
10. Pravilnik o označbi tradicionalnega ugleda Prekmurska gibanica (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
11. Pravilnik o označbi geografskega porekla Mohant (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
12. Pravilnik o geografski označbi Kraški pršut (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
13. Pravilnik o označbi geografskega porekla Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
14. Pravilnik o označbi geografskega porekla Bovški sir (Uradni list RS, št. 47/04 in 45/08);
15. Pravilnik o označbi geografskega porekla Kočevski gozdni med (Uradni list RS, št. 124/04 in 45/08);
16. Pravilnik o geografski označbi Prleška tünka (Uradni list RS, št. 17/05 in 45/08);
17. Pravilnik o označbi geografskega porekla Kraški med (Uradni list RS, št. 80/05 in 45/08);
18. Pravilnik o dodatnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za senzorično ocenjevanje deviškega oljčnega olja (Uradni list RS, št. 106/05 in 45/08);
19. Pravilnik o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za kontrolo nad pridelavo in predelavo ekoloških kmetijskih pridelkov oziroma živil in organizacije za kontrolo nad pridelavo integriranih kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 113/05);
20. Pravilnik o ugotavljanju skladnosti kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 119/05);
21. Pravilnik o Jajcih izpod Kamniških planin s priznano geografsko označbo (Uradni list RS, št. 39/07 in 45/08);
22. Pravilnik o Kranjski klobasi z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 29/08 in 45/08);
23. Pravilnik o Kraški panceti z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 29/08 in 45/08);
24. Pravilnik o Kraškem zašinku z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 29/08 in 45/08);
25. Pravilnik o Ptujskem lüku z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 29/08 in 45/08);
26. Pravilnik o Vipavskem zašinku z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 29/08);
27. Pravilnik o Kraškem ovčjem siru z zaščiteno označbo porekla (Uradni list RS, št. 29/08);
28. Pravilnik o Kraški jagnjetini z zaščiteno označbo porekla (Uradni list RS, št. 29/08);

29. Pravilnik o Namiznih oljkah Slovenske Istre z zaščiteno označbo porekla (Uradni list RS, št. 126/08);
30. Pravilnik o Slovenskem medu z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 46/09);
31. Pravilnik o pogojih in načinu prostovoljnega označevanja kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 42/10);
32. Pravilnik o Prekmurski šunki z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 67/12);
33. Pravilnik o Štajerskem hmelju z zaščiteno geografsko označbo (Uradni list RS, št. 96/13);
34. Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk 2017 (Uradni list RS, št. 53/17);
35. Pravilnik o Slovenski potici (Uradni list RS, št. 33/18);
36. Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk 2018 (uradni list RS, št. 64/18);
37. Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk 2019 (Uradni list RS, št. 52/19);
38. Odredba o Programu promocije in informiranja javnosti o shemah kakovosti, s poudarkom na ekološki shemi kakovosti in shemi izbrana kakovost, za obdobje do 30. junija 2021 (Uradni list RS, št. 59/19);
39. Odredba o dnevu izvedbe projekta Tradicionalni slovenski zajtrk (Uradni list RS, št. 81/21);
40. Odredba o Programu promocije in informiranja javnosti o shemah kakovosti za obdobje do 30. junija 2023 (Uradni list RS, št. 35/22);
41. Uredba o izvajanju uredbe (EU) o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode (Uradni list RS, št. 3/25).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati in se uporabljajo do uveljavitve predpisov na podlagi tega zakona, če niso v nasprotju s tem zakonom:

1. Pravilnik o kakovosti kefirja (Uradni list RS, št. 66/03, 31/04, 126/04 in 45/08);
2. Pravilnik o kakovosti kakavovih in čokoladnih izdelkov (Uradni list RS, št. 72/03, 43/05, 58/05 in 45/08);
3. Pravilnik o metodah in postopkih ugotavljanja skladnosti kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 84/03, 11/04, 31/04 in 34/04);
4. Pravilnik o kakovosti sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše (Uradni list RS, št. 31/04);
5. Pravilnik o dehidriranem konzerviranem mleku (Uradni list RS, št. 31/04, 23/08 in 45/08);
6. Pravilnik o minimalni kakovosti »surovega masla I vrste« in o izvajanju Uredb Sveta (ES) in Uredb Komisije (ES) o določitvi standardov za mazave maščobe (Uradni list RS, št. 19/07);
7. Pravilnik o kakovosti jajc (Uradni list RS, št. 106/08);
8. Pravilnik o geografski označbi Kraški brinjevec (Uradni list RS, št. 117/08);
9. Pravilnik o geografski označbi Kostelska rakija (Uradni list RS, št. 117/08);

10. Pravilnik o geografski označbi Gorenjski tepkovec (Uradni list RS, št. 117/08);
11. Pravilnik o geografski označbi Brkinski slivovec (Uradni list RS, št. 117/08);
12. Pravilnik o označevanju govejega mesa (Uradni list RS, št. 54/09 in 26/14 – ZKme-1B);
13. Pravilnik o zaščitnem znaku za označevanje kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 3/11);
14. Pravilnik o medu (Uradni list RS, št. 4/11 in 9/15);
15. Pravilnik o metodah inšpekcijskega nadzora, ki se uporabljajo za preverjanje skladnosti svežega sadja in zelenjave s tržnimi standardi v maloprodaji (Uradni list RS, št. 30/11);
16. Pravilnik o kakovosti medice in peneče medice (Uradni list RS, št. 4/12 in 58/19);
17. Pravilnik o sadnih sokovih in nekaterih podobnih izdelkih, namenjenih za prehrano ljudi (Uradni list RS, št. 89/13 in 26/14 – ZKme-1B);
18. Pravilnik o kakovosti izdelkov iz žit (Uradni list RS, št. 1/14 in 52/19);
19. Uredba o izvajanju uredbe (EU) o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov glede pogodbenih razmerij v sektorju mleka (Uradni list RS, št. 81/14);
20. Pravilnik o kakovosti pekovskih izdelkov (Uradni list RS, št. 11/15);
21. Pravilnik o shemah kakovosti kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 23/15 in 34/15);
22. Pravilnik o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 79/15, 32/18 in 96/22);
23. Pravilnik o kazeinih in kazeinatih, namenjenih prehrani ljudi (Uradni list RS, št. 60/16);
24. Pravilnik o kakovosti mesa klavne živine in divjadi (Uradni list RS, št. 61/16, 30/17 in 67/19);
25. Uredba o izvajanju uredb (EU) o ukrepu informiranja in promocije kmetijskih proizvodov (Uradni list RS, št. 1/17);
26. Pravilnik o kakovosti mesnih izdelkov in mesnih pripravkov (Uradni list RS, št. 58/17);
27. Uredba o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano (Uradni list RS, št. 21/18);
28. Pravilnik o kakovosti jedilne soli (Uradni list RS, št. 46/18, 14/20 in 89/20);
29. Uredba o izvajanju Uredbe (EGS) o značilnostih oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin ter o ustreznih analiznih metodah (Uradni list RS, št. 56/18);
30. Pravilnik o razvrščanju in označevanju govejih in prašičjih trupov (Uradni list RS, št. 83/18);
31. Pravilnik o izvajanju projekta Tradicionalni slovenski zajtrk (Uradni list RS, št. 128/20, 6/21, 162/21, 115/22 in 52/24);
32. Pravilnik o izvajanju uredbe (EU) o opredelitvi, opisu, predstavitvi in označevanju žganih pijač (Uradni list RS, št. 44/21);
33. Pravilnik o kakovosti kisa in razredčene očetne kisline (Uradni list RS, št. 108/21);

34. Pravilnik o priznanju skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti (Uradni list RS, št. 43 /22);
35. Pravilnik o kakovosti rastlinskega olja, rastlinske masti in majoneze (Uradni list RS, št. 99 /22);
36. Pravilnik o evidencah s področja ekološke pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 105/22);
37. Uredba o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov in živil (Uradni list RS, št. 105 /22);
38. Uredba o izvajanju uredb (EU) o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju ter staranju žganih pijač (Uradni list RS, št. 121/22);
39. Pravilnik o kakovosti piva (Uradni list RS, št. 143/22);
40. Pravilnik o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja (Uradni list RS, št. 31/23, 67/23 in 56/24);
41. Odredba o zbiranju podatkov v verigi preskrbe s hrano (Uradni list RS, št. 132/23);
42. Odredba o Programu promocije in informiranju javnosti o shemah kakovosti za obdobje 2024–2026 (Uradni list RS, št. 81/24).

## **124. člen**

### **(kmetijski proizvodi in živila iz shem kakovosti in žgane pijače z geografsko označbo)**

Potrjene specifikacije za kmetijske proizvode in živila iz 2. [do 17.](#), [21. do 25.](#), [30.](#), [32.](#), [33.](#) in [35.](#) točke prvega odstavka 123. člena tega zakona, ki so registrirane pri Evropski komisiji in vpisane v Register Unije za geografske označbe, se štejejo kot potrjene specifikacije v skladu s tem zakonom.

## **125. člen**

### **(rok za izdajo podzakonskih predpisov)**

Podzakonski predpisi iz tega zakona se izdajo v treh letih od uveljavitve tega zakona.

## **126. člen**

### **(začetek uporabe posameznih določb zakona)**

(1) 7. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2028.

(2) 61. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2028.

(3) 62. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2029.

(4) Za namen iz devetega odstavka 70. člena tega zakona se analiza iz 63. člena tega zakona prvič uporabi za leto 2025.

(5) Varuh prvo letno analizo iz 9. točke prvega odstavka 77. člena tega zakona pripravi do 30. septembra 2026.

(6) Osmi odstavek 78. člena tega zakona se začne uporabljati 15. maja 2029.

(7) 84. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2029.

(8) 94. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2029.

(9) 96. člen tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2029.

## **127. člen**

### **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2026.

Št. 322-01/25-11/13

Ljubljana, dne 21. novembra 2025

EPA 2239-IX

Državni zbor

Republike Slovenije  
mag. Urška Klakočar Zupančič  
predsednica